

:uudised

Ettevõtjad toovad
taibukamad Eesti
noored välismaalt
tagasi koju
LK 2, 4

:kultuur

Närvid on korras,
tervis on korras,
hää! on korras...
LK 2, 12

Malcolm Lincoln esineb
täna Eurovisiooni I voorus.

:arvamus

Jaan Kaplinski:
mees ja naine
on geneetiliselt
erinevad
LK 3

Loodus: Matsalus hakatakse
kärnkonna paljundama LK 8

JÄRJEKORDNE
REISIFIRMA PANEB
PILLID KOTTI LK 11

Eesti Päevaleht

TEISIPÄEV
25. mai 2010

HIND EESTIS 18 KROONI
VÄLISMAAL 2,10 EUR
NR 119

...epl.ee

Arvamus 2 | Uudised 4 | Majandus 11 | Kultuur 12 | Sport 17

Livu veepargis algab suvi!

29. maist kuni 5. septembrini
võid siin täiel
rinnal puhata!

põnevad atraktsioonid

saunad

head hinnad

massaaž

suvepass

vesiaeroobika

tore personal

Viestura 24 Jūrmala
Latvija
Tel. +371 67755636
www.akvaparks.lv

AASTAST 1905

Kuidas kutsuda noori?

Kaubandus-tööstuskoda on võtnud välismaale õppima läinud andekad Eesti noored sihi-kule ja nuputab, kuidas nad uuesti koju kutsuda. Tege-misel on koduleht ja pooleli küsitlus, mis on suunatud ligi 4500 välismaal õppivale noorele. Ka haridusminis-teriumi allasutus Archimedes tegeleb välismaale läi-nute kaardistamisega, et nad ühel hetkel siia tagasi tuua. Konkreetsemat kontakteerumist on vaja, sest ka siia jää-nud kipuvad pikemalt läänes viibinuid maha kandma ja kontaktid, mille kaudu töökohtade info liigub, jäävad soiku.

Soomlaste varasemate kriiside kogemus ütleb, et kes on majandusliku kitsikuse ajal välismaale läinud, need kipuvad teinekord sinna ka jääma. Nemad kogesid seda rasketel 1950. aastatel, kui valguti massiliselt rik-kamasse Roots.

Palk on läänes niigi kõrgem, praegu on seal ka töö-puudus oluliselt leebem kui Eestis. Ometi on eesti noo-rel omaenda kodumaal siiski mitmeid eeliseid, seda enam, et sageli on karjäärimobiilsus suurem. Kas neile on siin midagi pakkuda, sõltub majanduse elavnemi-sest, üksnes teavitusprogrammidest ei piisa, kui atrak-tiivset pakkumist pole. Tõsi on ka see, et paljud eesti noored eelistavadki pikas perspektiivis kodumaad püsiva elupaigana.

Mõni Eesti poliitik tegutseb millegipärast sootuks vastupidises suunas. Näiteks Isamaa ja Res Publica Liidu liige Tõnis Palts arvab, et Eesti riik peaks hoopis soodustama siin töötä jäänud inimeste Soome tööle minekut ja neile vajaduse korral ise piletid ostma. Selline oma sotsiaalprobleemide teiste riikide kaela lük-kamine on lühinägelik. Minejateks on ju ikka need, kes on võimekamad.

Paraku on seni vähem tegeletud siinse noorte venelaste põlvkonnaga. Nende side Eestiga on nõrgem ja paljud mõtleavad just läände siirdumisest. Samal ajal on just sellel põlvkonnal Eestile midagi anda. Oleks väär igno-reerida just neid noori venelasi, kelle võimed lubaksid leida rakendust ka mujal. ●

Malcolm Lincoln juba võitis

Algab iga-aastase hullumise teine voor: Eurovision ja sellele eelnev Eesti Laul on kaks üritust, mille ajal saab igast inimesest muusikakriitik. Iga inimene võtab sõna, kuidas Eesti artist on / ei ole nõme, laul on / ei ole küündimatu ja kuidas teeb/ei tee meile häbi. Täna õhtul läheb Malcolm Lincoln Oslos lavale ja juba võib ennustada ükskõik millise tulemuse järel tekkivat meediakisa.

Tegelikult on Malcolm Lincoln juba võitnud – ilma Eesti lauluta poleks ilmselt keegi eriti poisse tead-nudki, aga näe, nüüd on nad mitmete miljonite ini-meste ees. Malcolm Lincoln on juba võitnud, seda enda vaatevinklist vaadates ja ilmselt see ongi kõige olulisem. ●

EESTI PÄEVALEHT

Vastutav väljaandja ja peadirektor: Mihkel Reinsalu, 680 4400 Peatoimetaja: Lea Larin, 680 4400 Toimetus: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epl.ee Eesti uudised 680 4400, kohalikud uudised 322 3487, Tallinna uudised 680 4426, välisuudised 680 4455 Ärileht 680 4400, arvamus 680 4450, kultuur 680 4470, melu 680 4544, sport 680 4490. Tellimine 680 4444, reklaam 680 4500. EPL Online www.epl.ee Väljaandja: Eesti Päevaleht AS, rg-kood 10138194

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutam, et nende reprodutseerimine ja levita-mine ilma Eesti Päevalehe AS-i kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastöid nende sel-guse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee, või tel 646 3363

PÕLLUMAJANDUSE kandepinna vähenemine sandistas Rahvaliidu

Partei, millel pole valijaid

Mikk Salu

arvamusetoimetaja

Aastal 1989 töötas Eesti põllumajanduses 174 500 inimest, mis oli umbes 21% tollasest tööhõivest. Kaksikümmend aastat hiljem, 2009. aastal töötas põllumajanduses 24 000 inimest, mis oli 4% tööhõivest. Eesti ei ole enam agaarmaa.

Peale majandusliku järelduse (põllumajandus on muutunud tootlikumaks) on nendel arvudel ka oma poliitiline tähendus. Näiteks viimastel riigikogu valimistel tähendas 5% künnis, mille ületamine tagab parteile parlamenti pääsu, umbes 27 700 valija häält. Vähemalt sellist hulka hääli vajab ka praegu ellu-jäämise pärast võitlev Rahvaliit, vähemalt siis, kui soovitakse parlamendierakonnana jätkata.

Kui ajalehtedes kirjutatakse parteide tõusudest ja langustest, tipphetkedest ja kriisidest, siis kipuvad analüütikud takerduma taktikalisele tasemele. Nii on see olnud Res Publica, praegu Era-konna Eestimaa Rohelised ja Rahvaliidu ümber toimuva puhul. Kes kellega käib? Kes on kellega tülis? Mis tähendus on Villu Reiljani kohtuasjal? Mis inti-riigi ajab Jaak Allik? Kui tugev juht on Karel Rüütli ja mida arvab asjast Arnold Rüütel?

Eespool toodud arvude val-guses on aga Rahvaliidu hääbu-mise taga hoopiski strateegiline trend: valijate kadumine. Soo, kus sääsed sigivad, kuivab liht-salt ära. Loomulikult on rahva-liitlased ka ise sellest sotsiaalsest muutusest juba ammu aru saa-nud, lõpuks tekkis ka nimi Rah-valiit soovist kandepinda lai-en-dada ja puhtalt põllumeeste huvide kaitsja asemel laiemat maailmavaadet pakkuda. See ei ole õnnestunud.

Ingrid Rüütel, kes ise ei pea ennast küll tegevpoliitikuks, vaid ideoloogiks, sõnastas mõni päev tagasi ühes intervjuus Rahva-liidu maailmavaate: Rahvaliit on paremtsentristlik erakond, kelle oluline sihtgrupp on maarahvas, eelkõige maaettevõtja, ja peale selle on Rahvaliit rahvuslik-kon-servatiivne erakond (ÖL 22.05). Samamoodi sõnastavad era-konna põhimõtteid ka teised Rahvaliidu juhid.

Armastame Eesti võid

Kuid Eestis on terve hulk era-kondi, kes juba kannavad neid omadusi. Näiteks rahvuslik kon-

servatiivsus on Isamaaliidu rida. Tõsi, nende armastame-jakob-hurta-rahvuslus on teistsugune kui Rahvaliidu armastame-Eesti-võid-ja-kehtestame-kait-setollid-rahvuslus, kuid ikkagi. Pealegi katab proteksionismil põhineva rahvusluse Rahvaliidu eest ära hoopiski Keskerakond, nii nagu nad võtavad endale ka maal elavate pensionäride hää-led. Mõnigi maaettevõtja vaatab omakorda hoopiski Reformiera-konna poole.

Rahvaliidu sisetülid ja Villu Reiljani kohtukaasused ei tule loomulikult kasuks. Kuid see ei ole otsustav faktor. Jälle võib Rahvaliitu võrrelda Keskerakon-naga, kelle ajalugu on samuti täis korruptsiooniasju ja sise-

Rahvaliidu hääbumise põhjus pole sisetülid, vaid Eesti ühiskonna koosseisu muutumine.

pingeid, kuid kellel erinevalt Rahvaliidust on oma valijaskond ja maailmavaade, millele toe-tuda.

Peale Rahvaliidu laguneb praegu ka Erakond Eestimaa Rohelised. Sisetülid tähendavad neilegi tõenäoliselt järgmisest riigikogust välja jäämist, kuid keskpikas perspektiivis on rohe-liste ideoloogial urbaniseerunud intellektuaalide ja noorte najal oma kandepind olemas. See annab neile lootust. Rahvaliidul lootust pole. ●

Karmen Kähr

Tallinna botaanikaiaia direktor

Massimõrv lillepeenras

Alanud on suve-hooaeg. Igasu-vine massi-mõrv lillepeen-ras hakkab jälle pihta. Igal aas-tal on botaanikaiaia territooriumilt lillede öitsemisajal varastatud õisi – neid on nopi-tud, rebitud, lõigatud. Vahel harukordseid sorte, mis on meieni jõudnud tavalisest keerulisemaid teid pidi. Ei tea, kelle vaasi need on jõudnud.

Toon vaid mõned näited sellest, milleks on võimalised inimesed, kui neid on palju ja igaüks teeb natuke kurja. Kaks aastat tagasi suvel korjati botaanikaiaia territooriumil kasvavatest nartsissidest neli viiendikku. Muidugi ei teinud seda üks inimene. Ilmselt mitte ka kaks või neli, vaid pigem kümned inimesed, kes igaüks võttis õie või kaks. Iga päev, iga nädal, iga kuu, kogu kevad – kuni jõhkralt oli mõr-vatud 80% botaanikaiaia nart-sissiperekonnast. Möödunud aastal aga viidi botaanikaiaist üle kümne eri sordi tulbisibula-laid, kokku üle 130 tulbisibula. Murti ja rebiti ka õisi, kokku üle 200 õie. Hiljuti rikkus keegi vägilane sealtsamast maa seest välja tõmmatud viida-postiga botaanikaiaia veesilma tammi, mille tagajärjel varises kokku kogu selle kaldaäärne sillutis. 2008. aastal lõhuti 18 000 krooni eest valgusteid. 2009. aastal jõuti lõhkuda poole vähem valgusteid, kuid pea sama suure summa eest prügikaste. Kokku tekitati aast-taga 48 000 krooni otsest kahju, millele lisandub kaud-ne kahju. Näiteks botaanika-iaia töötajate aeg.

Väikesed tegematajätmsised

Väikesed teod või hoopis tegemata jätmised, mida soori-tavad paljud, võivad avaldada ühiskonnale tohutut mõju. Mõte, mis 7. mai „Ühtse Eesti suurokogult” kõlama jäi, oli et-tepanek sõlmida leping iseendaga. Pakun välja lepingu sõ-nastuse. Leping iseendaga: „Ma ei viska ega jäta oma prügi loodusesse maha. Ma ei vii oma olmeprügi metsa. Ma ei murra elusaid puid ega nende oksa. Ma ei nopi lilli, ma vaatan neid peenral, põllul või aasal. Ma soovitan seda lepin-gut kõigile, keda ma tean.”

Trüki see välja ja kirjuta alla. Muudame Eesti pare-maks. Kusjuures tegema ei pea midagi – piisab sellest, kui ei tee. ●

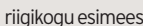
KARIKATUUR: HILLAR METS

Soorollid: konstrueeritud või kaasaantud

ILLUSTRATIOON: PEETER SEPPING

RAIN ROSIMANNUS: „LÕPP
LÕPUTULE KAMPAANIALE“, EPL 28.01

Eesti hakkab välismaale kolinud andekaid noori tagasi meelitama

FOTO: RAUNO VOLMAR

TALENDID KOJU

Noored eelistaksid Eestit, kuid välisülikoolide töö- ja praktikapakumised on ahvatlevad.

Teele Tammeorg
teele.tammeorg@epl.ee

Tallinna neiu Grete Sõõrumaa on kohvrid pakkinud, et juba homme Ameerikasse tööle sõita ja seejärel sügisel magistriõppes õpinguid alustada. Pärast Tallinna ülikoolis rekreatsiooni eriala lõpetamist ja kaht suve USA-s lastelaagri kasvatajana töötamist oli Sõõrumaa jaoks California ülikooli rekreatsiooni magistriõppesse astumine loogiline samm. Ülikooli vastuvõetuna aga meelitatakse teda juba enne õpingute algust kohapeal tööle.

„Nad pakuvad [töökohti] juba praegu,” rääkis Sõõrumaa. „Kui Eestis on masu tõttu rekreatsiooni valdkond maha jahtunud, siis seal mitte.”

Ka eelviimast aastat Glasgow' ülikoolis õppiva Kristo Timbergi sõnul on välisülikooli kaudu tulnud ahvatlevaid tööpakumisi mainekatelt rahvusvahelistelt firmadelt. „Eestis kipub nii olema, et praktika ajal teed ainult koopiaid,” ütles Timberg.

„Mida lähemale kooli lõpule, seda rohkem pakumisi hakavad tudengid saama,” nõustus ka Eesti kaubandus- ja tööstuskoja direktor Siim Raie. „Maailmas toimubki võitlus talentide ja vaimse kapitali pärast.”

Kodumaast lahti ei öelda

Selleks, et välisriigi töö- ja praktikakohtade pakumistega vähegi sammu pidada, avab kaubandus- ja tööstuskoda septembris uue internetiportaali talendidkoju.ee. Tööandjad saavad portaali kaudu välismaale siirdunud noortele tööpakumisi teha. Samuti võib sealt leida praktilist informatsiooni uuesti kodumaal elu alustamise, oma ettevõtte asutamise ning ka lastaiaukohtade, välismaalasest abikaasa elamisloa ja muu kohta.

Praeguseks on kaubandus- tööstuskoda küsitlenud ka paarisadat välismaal elavat noort, et selgitada välja nende ootused.

Grete Sõõrumaa võtab Ameerika tee jalge alla juba homme. Praegu pole ta veel kindel, kas USA on koht, kuhu ta tahaks elama jääda.

Taga otsitakse ka teadlasi

● Täpset statistikat selle kohta, kui palju noori on välismaale õppima või töötama läinud, ei ole. Kaubandus- ja tööstuskoja direktori Siim Raie hinnangul on välismaal õppivaid tudengeid kokku 4500 ringis, kui mitte arvestada üheks semestriks lahkunud Erasmuse programmi tudengeid. ● Talendidkoju.ee portaali prooviperioodiga alustatakse sel suvel, keskkond hakkab täisvõimsusel tööle septembri lõpus. Praegu käivad läbirääkimised kaubandus- ja tööstuskoja ja tööandjate vahel.

● Talente hakkab mööda maailma taga otsima ka Sihtasutus Archimedes. Praegu on alustatud välismaal viibivate doktorantide, teadustöötajate ja õppejõududega kontakteerumist ja asukohtade kaardistamist. ● „Laiem eesmärk on see, et kui võrgustik on loodud, siis Eestisse naasmine ei jääks tehniliste küsimuste taha,” ütles SA Archimedes kommunikatsioonijuht Märt Miljan. ● Millises vormis võrgustik täpselt tööle hakkab, pole veel selge.

„Selgus, et kui juba aasta ära olakse, siis kaob reaalsustaju ära – mis Eesti keskmine palk on, kui suured on üürihinnad,” rääkis projektijuht Eva Maran.

Raie sõnul vajavad Eesti ettevõtjad rahvusvahelise hariduse ja elukogemusega inimesi. „Kogu tegevusel on ühiskonnas laiem tähendus: anda sõnum, et Eesti on huvitatud ja hoolib talendikate inimeste kodumaale tagasi tulemisest,” rääkis Raie.

Projekt „Talendid koju” läheb maksma kaks miljonit krooni ja esmajärjekorras on see mõeldud noortele, kes lõpetavad järgmisel aastal välismaal ülikooli. Ometigi ei tähenda välismaa-

le õppima minemine seda, et kodumaast lõplikult lahti öeldakse. „Ma ei välista, et jään sinna, kuid Ameerika ei ole kindlasti kinnisidee,” rääkis Sõõrumaa ja lisas, et seni USA-s veedetud

Tudeng: muidugi minnakse, kuid välismaal hakatakse Eestit hindama.

kolm kuud ei ole piisavad otsustamiseks, kas jääda ka sinna päriselt elama või mitte. Tema tuttavate seas on välismaale jäämise peamine põhjus isiklik elu, näiteks on leitud elukaaslane.

„See on väga eestlaslik mõtteviis, et kõik lähivad välismaale ja tagasi ei tule. Muidugi minnakse, kuid välismaal hakatakse Eestit hindama,” rääkis Timberg. „Kellelgi – vähemalt mina ei ole märganud – ei ole sellist suhtumist, et ei taheta tagasi tulla.”

Ka juba viis aastat Prantsusmaal töötanud ja õppinud Saskia Laasik rääkis, et välismaal igatseb ta Eesti talve ja musta leiba. „Ma olen 95 protsenti kindel, et tahan Eestisse tagasi tulla,” ütles Laasik. „Ma olen selline, et mul on vaja väga palju reisi. Kuid mul peab Eestis kodu olemas olema.” ●

Lühidalt

Erakond Rahvaliidust lahkunud on juba kümneid

Eile teatas kümme Rahvaliidu Saaremaa maakonnaühenduse liiget, sealhulgas kolm omavalitsusjuhti ühinemisest sotsiaaldemokraatidega. Reformierakonnaga otsustasid aga liituda seni Rahvaliidu kuulunud Järvakandi volikogu esimees Enno Alliksaar ja volikogu liikmed Kadri Alliksaar ja Raul Kivilo. Rahvaliidu peasekretäri Tarvo Sarmeti sõnul on erakonnast lahkunud juba kümneid inimesi. **EPL/BNS**

Jäõõnnetus Peterburi jääkamaka ohver tuuakse Eestisse

Veebruaris jääkamakaga pihta saanud ja raskelt vigastatud Eesti kodanik Milana Kašanova tuuakse kolmapäeval Peterburist Põhja-Eesti regionaalhaiglasse. Naise elukaaslane Irinei Kalatšjov ütles Regnum.ru-le, et Milana seisund pole muutunud – see on stabiilne, kuid endiselt raske. „Kui saaksime kokku vajaliku rahasumma, saaksime ta Saksamaale ravile saata,” sõnas Kalatšjov. **EPL/EE**

Milana Kašanova

Röövimine Ida-Virumaal röövisid kolm meest juveelipoodi

Reedel kella 15 ajal sisenes kolm meest Kohtla-Järvel Maleva tänaval asuvasse juveelipoodi ning haamreid ja relvataolist eset kasutades purustasid vitriinid ning röövisid umbes 1,5 miljoni väärtuses kuldehteid. Samas kaubanduskeskuses olnud nooremapoole mees ning naispolitseinik jooksid ühele röövli- tate järele ja pidasid ta kinni. Kätte õnnestus saada 29-aastase Andrei. **BNS**

Kohus Naisetapja mõisteti aastateks vanglasse

Tartu maakohus tunnistas Kun- nar Kusma süüdi tahtlikus tap- mises ja karistas teda üheksa- aastase vangistusega. Süüdistu- se järgi tulistas Kusma eelmise aasta 10. oktoobril enda kodus Põlvamaal Ahja vallas Akste külas armukadedusest tingituna neljal korral revolvrast oma abi- kaasat, teatati Põlva kohtuma- jast. Vahetult pärast sündmust helistas Kunnar Kusma ise poliit- seisse. **EPL/EE**

Uurimine Võru kohtuskandaali põhjustas metsaraie

Kriminaaluurimise alla sattu- nud Võru kohtuniku Vambola Olli süüasjas on teine kahtlus- alune Lõuna-Eesti ettevõtja Aare Vein. Vein võttis mullu Lõõdla järve kaldal oma kinnistult puid maha, ent keskkonnainspekt- sioon määras talle trahvi kinnis- tul metsamulla ja veerežiimi kahjustamise pärast, Vein kae- bas inspeksiooni otsuse koh- tusse ning kaasust vaagisud Olli tühistaski karistuse. **BNS**

Arnold Rüütel: minust ei saa Rahvaliidu juhti

FOTO: KRISTO NURMIS

Rahvaliidu kauaaegne käilakuju Arnold Rüütel usub, et erakond leiab uue hingamise.

Intervjuu

Kärt Anvelt
vanemtoimetaja

Rahvaliidu esimees Arnold Rüütel ei usu, et kongressil võidu saanud erakonna võtmetegijad peavad salaja liitumisläbirääkimisi Keskerakonnaga.

Rahvaliidu iseseisvaks erakonnaks jäämist pooldanud auesimees ja ekspresident Arnold Rüütel ei soostunud andma põhjalikku usutlust, viidates, et Rahvaliidu esimees Karel Rüütli teeb täna erakonna juhatuse koosolekul avalduse ning temal kui „kõrvalisel isikul pole praegu loogiline” Rahvaliidus toimunut ja toimuma hakkavat põhjalikult lahata. Mõnele küsimusele soostus Rüütel siiski vastama.

● **Te ei soovi praegu intervjuud anda, viidates, et olete kõrvaline isik. Ometi astusite te reedel Rahvaliidu iseseisvana jätkajate eestvõttel korraldatud pressikonverentsil üles, samuti pidasite pühapäeval kõne kongressil.** See on teine asi. Erakonnasisest oli ju vaja, et ma oma arvamuse välja ütlen. Seetõttu ma pikalt praegu ei räägi, Karel Rüütli kohus on informeerida. Hakkame asju rahulikult ajama selles suunas, et Rahvaliit tõesti

kujuneks vääriliseks erakonnaks. Siis võime rääkida, aga hetkel selle tüli käigus küll ei tahaks rääkida. Ma pole tülitegija.

● **Aga paar lühiarvamust ehk siiski. Iseseisvana jätkata otsustanud Rahvaliit erakorralisel kongressil uutest juhtidest ei rääkinud. Aga kes teie hinnangul oleks see isik, kelle juhtimisel praegu kolme-neljaprotsendise toetusega Rahvaliit võiks riigikogu valimiskünnise ületada?**

Selle isiku nime ei oska ma nimetada. Need Rahvaliidu liikmed, kes soovisid eile (*pühapäeval – toim*) iseseisvana jätkata, teevad ettepaneku ja arutavad seda. Usun, et mind kutsutakse ka nende mõttevahetuste juurde, kuid seni pole nimedest veel räägitud.

VALIMISTEST

Tööd tehes on võimalik ületada valimiskünnis ja pääseda riigikokku.

● **Haarate hoopis ise ohjad ja lähete tagasi tegevpoliitikasse?** Ei. Kuigi seda võiks ju põhimõtteliselt teha, ei pea ma õigeks, et mina oleksin praegu Rahvaliidu juht. ● **Miks? Te suudaks need poollused ehk uuesti ühendada.**

On vaja, et kujuneks reaalne juht, kes viib erakonda edasi pikema aja vältel. Mul on nii palju tegemist teistes valdkondades, nii ÜRO liinis kui ka eks-presidentide kogus, mida praegu suunan. Muud küsimused neile veel lisaks.

● **Kas te sisimas usute, et Rahvaliit on võimeline riigikogu valimiskünnist ületama?**

Ma tõesti usun seda. Loomulikult eeldab see tööd ja väga tõsist tegelemist kõigi nende murede ja probleemidega, mis Eestimaal ja eelkõige Eesti maa rahval mureks on.

● **Sotsidega ühinemise pooldajad andsid pärast ühinemisotsuse läbikukkumist mõista, et erakorraline kongress oli hoopis eelkäik Keskerakonnaga ühinemisele.**

See on minu arvates küll öeldud selleks, et kuidagi kahtluse alla panna otsust, mis eile nende inimeste poolt, kes soovivad jätkata, tehtud sai. Leian, et see on pahatahtlik arvamuseavaldus. Ma pole kusagilt kuulnud, et keegi oleks arutanud Keskerakonnaga liitumist.

● **Kas on võimalik, et selle nimel töötatakse teie seljataga, teie teadmata?**

Ma ei usu, et niisuguseid tõsiseid küsimusi nii salaja saaks arutada.

● **Vähemalt märtsis toimuvate riigikogu valimisteni on siis kindlasti olemas Rahvaliit, mitte aga näiteks midagi KeRe pakti laadset või Keskerakonnaga ühte heitnud erakond?**

Usun seda täiesti kindlalt. See tahe väljendus pühapäeval väga tugevasti.

● **Kui palju võiks olla neid, kes pärast pühapäevast otsust siiski sotside poole üle lähevad?**

Ei oska tõesti öelda. Aga usun, et Rahvaliit on demokraatlik erakond ja iga inimese tahe on tema käitumise aluseks. ●

NASA: suvi tuleb Euroopas äärmiselt kuum

ILM

NASA ekspertide hinnangul võib peagi kätte jõudev suvi tulla soojem kui kunagi varem ilmavaatluste ajaloos, vahendab Focus News Agency.

„Viimase 12 kuu jooksul on päevane keskmine temperatuur olnud kõrgeim viimase 130 aasta jooksul. Jaanuarist aprillini on temperatuurid olnud absoluutse rekordi lähedased,” sõnas professor James Hansen NASA-st. Matemaatiliste mudelite põhjal on alust arvata, et temperatuur tõuseb veelgi ja suvi tuleb Euroopas kõigi aegade palavam.

Suurbritannia ajaleht The Times kirjutab, et osa kliimateadlaste hinnangul võib 2010. aasta kujuneda kõige soojemaks aastaks alates ajast, kui teaduslike ilmavaatlusi tegema hakati. Teadlased on pakkunud ennetematult sooja aasta põhjustajaks ilmastikunähtust El Niño, mis paneb Vaikse ookeani märksa rohkem soojust eraldama kui tavaliselt. ●

Urmas Jaagant

Lasnamäele plaanitavad uued Hiina trammid toob tippkeskerakondlase poeg

TRANSPORT

Aprillis saatis Raepress välja pressiteate, mille kohaselt hakkab Lasnamäele trammiehitama OÜ Railcar, mille suurosanikuks kerkis keskerakondlase Toomas Vareki poeg Rene.

Transpordiameti juhataja Andres Harjo sõnul nimetas linna pressiteenistus Vareki firma trammiehitajaks ekslikult ning lisaks on Railcar sootuks hiinlaste konsultant. „Railcar on Hiina väliskaubandusorganisatsiooni ja Hiina trammitootja esindaja Eestis ning Hiina firmade esindamise volitused on antud Hiina firmade poolt,” lausus Harjo ning kinnitas, et linnalt Railcar mingit raha ei saa ega hakka ka saama vähemalt peagi välja kuulutatava riigihankeni. „Railcar on sõltumatu partner kuni rahvusvahelise hankeni.”

Eesti Raudtee juhatuse endine liige Rene Varek flirtis juba mõne aasta eest Hiina investoritega, kui käis seal uuri-

Hiina tramm

mas raudteefirmale vajalikkut uut veeremit. Praegu vahendab Railcar omakorda hiinlaste poolt investeringut, millega rajatakse Tallinnas Lasnamäele viiv trammiliin.

Linnavalitsus Tallinnale olulise investeringu lähedast seotust valitseva partei liikme sugulasega pahaks ei pane. „Me ei pea oluliseks sugulussidemete otsimist ega parteilisi kuuluvusi või mittekuuluvusi. Eestimaa on niivõrd väike ning igal parteilasel on lähisugulased kuskil äris,” ütles Andres Harjo. ●

Dannar Leitmaa, Tuuli Aug

AS JÄRVEVANA AKTSIONÄRIDE KORRALISE ÜLDKOOSOLEKU KOKKUKUTSUMISE TEADE

AS Järvevana, registrikood 10068022, asukohaga Järvevana tee 9G, Tallinn, 11314, juhatus kutsub ASI Järvevana aktsionäride korralise üldkoosoleku kokku kolmapäeval, 16. juunil 2010.a. kell 14.00, hotelli Nordic Hotel Forum konverentsisaalis Altair (Viru väljak 3, Tallinn). Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse seisuga 8. juuni 2010.a. kell 23.59. Koosolekut osavõtjate registreerimine algab 16. juunil 2010.a. kell 13.30.

Üldkoosoleku päevakord:

1. 2009.a. majandusaasta aruande kinnitamine

Nõukogu ettepanek on kinnitada ASI Järvevana 2009.a. majandusaasta aruanne.

2. Kasumi jaotamise otsustamine

Nõukogu ettepanek on kinnitada 2009.a. majandusaasta puhaskahjum 2,1 miljonit krooni ning jätta jaotamata kasum jaotamata.

3. 2010.a. majandusaastaks audiitori kinnitamine

Nõukogu ettepanek on kinnitada ASI Järvevana audiitoriks 2010.a. majandusaastaks audiitorbüroo AS PricewaterhouseCoopers ning tasuda neile vastavalt lepingule.

Üldkoosolekul osalejate registreerimiseks palume esitada:

- füüsilisest isikust aktsionäril isikut tõendava dokumendina pass või isikutunnistus, esindajal lisaks ka nõuetekohaselt vormistatud volikirj;
- juriidilisest isikust aktsionäri esindajal väljavõte vastavast (äri)registrist, kus juriidiline isik on registreeritud, millest tuleneb isiku õigus aktsionäri esindada (seadusjärgne esindusõigus) ja esindaja pass või isikutunnistus; juhul, kui tegemist ei ole seadusjärgse esindajaga, siis lisaks registriväljavõttele tuleb esitada nõuetekohaselt vormistatud volikirj (tehinguga antud volitus) ja esindaja pass või isikutunnistus. Välisriigis registreeritud juriidilise isiku dokumendid palume eelnevalt legaliseerida või kinnitada apostilliga, kui välislepingust ei tulene teisiti. AS Järvevana võib registreerida välisriigi juriidilisest isikust aktsionäri üldkoosolekul osalejana ka juhul, kui kõik nõutavad andmed juriidilise isiku ja esindaja kohta sisalduvad esindajale välisriigis väljastatud notariaalses volikirjas ja volikirj on Eestis aktsepteeritav.

Aktsionär võib enne üldkoosoleku toimumist teavitada ASI Järvevana esindaja määramisest ja esindatava poolt volituse tagasivõtmisest, esitades digitaallkirjastatud volikirja ja muud nõuetekohased dokumendid e-posti teel aadressil: merko@merko.ee või viies vastavad dokumendid isiklikult ASI Järvevana asukohta aadressil Järvevana tee 9G Tallinnas (tööpäevadel alates kella 10.00 kuni 16.00) hiljemalt 15. juuniks 2010.a kella 16.00-ks, kasutades selleks ASI Järvevana aktsionäride korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teatele lisatud blankette aadressil <http://www.nasdaqomxbaltic.com>. Elektroniilselt ega posti teel üldkoosolekul hääletada ei saa.

AS Järvevana 2009.a. majandusaasta aruandega ning audiitori aruandega on võimalik tutvuda NASDAQ OMX Tallinna Börsi kodulehel <http://www.nasdaqomxbaltic.com>.

AS Järvevana korralise üldkoosolekuga seotud dokumentidega, sealhulgas otsuste eelnõudega, 2009. a majandusaasta aruande, audiitori aruande ja kasumi jaotamise ettepaneku ning nõukogu poolt majandusaasta aruande kohta koostatud kirjaliku aruandega on võimalik alates 25. maist 2010. a tutvuda AS Järvevana asukohas aadressil Järvevana tee 9G, Tallinn tööpäeviti ajavahemikus 10.00-16.00. Küsimusi korralise üldkoosoleku päevakorrapunktide kohta saab esitada e-posti aadressil merko@merko.ee.

Aktsionäril on õigus üldkoosolekul saada juhatuselt teavet AS Järvevana tegevuse kohta. Juhatus võib keelduda teabe andmisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju aktsiaseltsi huvidele. Juhul kui AS Järvevana juhatus keeldub teabe andmisest võib aktsionär nõuda, et üldkoosolek otsustaks tema nõudmise õiguspärasuse üle või esitada kahe nädala jooksul hagita menetluses kohtule avaldus juhatuse kohustamiseks teavet andma.

Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 AS Järvevana aktsiakapitalist, võivad esitada aktsiaseltsile iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu hiljemalt 3 päeva enne üldkoosoleku toimumist, st kuni 13. juunini 2010. a, esitades selle kirjalikult aadressil: AS Järvevana, Järvevana tee 9G, 11314 Tallinn.

Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 AS Järvevana aktsiakapitalist, võivad ASilt Järvevana nõuda täiendavate küsimuste võtmist üldkoosoleku päevakorda, kui vastav nõue on esitatud kirjalikult hiljemalt 15 päeva enne üldkoosoleku toimumist, s.o kuni 1. juunini 2010. a, aadressil: AS Järvevana, Järvevana tee 9G, 11314 Tallinn.

AS Järvevana juhatus

Villu Reiljani tõehetk: kas süüst puhtaks või häbi ja karistus?

KOHUS

Homme langetab riigikohus otsuse, kas Villu Reiljan on pistisenõudmises süüdi või ei. Nii on võimalik, et Rahvaliidu eksjuht kolib lõplikult Toompealt ära või hoopis taastab oma poliitilise karjääri.

Elmar Raadio

Tunne Eestit ja leia Elmar!

Leia Elmar ja valluta maailm!

Seikluslik otsingumäng 17. - 28. maini raadios Elmar. Imeilusa Eestimaa salapärasestes paikades peidab end Elmar. Kuula raadiot ning jälgi vihjeid!

Kuula raadiot Elmar ja vaata www.elmar.ee

Analüüs

Holger Roonemaa
reporter

Reiljani kohtuasjas on mitu nüanssi, mis teevad riigikohtunikel otsustamise raskeks. Näiteks miks ei küsinud kaitsepolitseinikud korrektset jätitusluba?

Nii oma mahlaka kõnepruugi kui ka altkäemaksu ja pistise võtmise süüdistuste pärast legendaarseks saanud endisel keskkonnaministril ja Rahvaliidu rajajal ning eksjuhil Villu Reiljanil on šampanjapudel tõenäoliselt juba külma pandud. Kas seda on ka põhjust avada, teadsid veel eile vaid kolm riigikohtu kohtunikku. Tõenäoliselt selgub juba homme, mis saab taasiseseisva Eesti ühest kurikuulsamast poliitikust. Kui riigikohus otsustab, et Harju maa-kohtu kohtuniku Märt Tominga langetatud ja Tallinna ringkonnakohtu kolme kohtuniku poolt muutmata jäänud otsus jääb jõusse, tuleb Reiljanil Toompealt taas all-linna kolida ja riigikogutööst loobuda. Väheselst, elukutselise poliitiku karjäär on sel juhul läbi mis läbi.

Kui aga riigikohus leiab, et prokuratuuri ja kaitsepolitsei jätitusloa, mis osaliselt väljastati Reiljani ja tema usaldusisiku, toonase vandeadvokaadi Tarmo Silla pealtkuulamiseks tagantjärele, on kehtetud, ning seetõttu Reiljani õigeks mõistab, võib tema poliitikukarjäär taas hoo sisse saada. Reiljan saab sellisel juhul peksa saanud vaese maa-mehe imago, tema retoorika kusagil organites olevatest kalutatud jõududest pääseb taas vaka alt ning kellelgi ei jää üle muud kui nentida, et süütule mehele ongi liiga tehtud.

Just jätituslubade väljastamise seaduslikkuse tõlgendamine on tõenäoliselt üks määravamaid aspekte, mille üle riigikohtunikud Reiljani asjas pead

murravad. Kui kaitsepolitseinikud 2006. aasta augusti alguses Tallinna vanalinnas Kolme Õe hotelli restoranis ärimees Aivo Pärna ja vandeadvokaat Tarmo Silla vestlust pealt kuulasid, ei olnud neil selleks kohtust saadud kirjalikku jätitusluba. Põhjus, miks kirjalikku luba võtta ei jõutud, tundub uskumatult labane: tööpäev oli juba läbi saanud ja kohtunik majast välja läinud. Kohtuniku suuline luba oli kapol väidetavalt olemas ning järgmisel hommikul väljastati see tagantjärele ka kirjalikult. Ent just sel kohtumisel pidasid Pärn ja Sild maha tähendusliku vestluse.

„Mõtles rahulikult, sul on nagu kõik variandid ja nii edasi, eks ole. Ainult üks palve, mida ma sulle edastaks. Et sa kannaks täiendavat tehingukulu, mis on

Reiljani kaitsja Aivar Pilv: homme avalikuks tehtav otsus on märgiline.

poolteist. Ma rohkem sellest ei räägi. Kui sa tahad seda teha, siis lihtsalt, mis iganes arvutusi sa teed...” teatas Sild. Aivo Pärn: „No ma saan aru. Enne oli meil juttu ühest, aga nüüd on poolteist.” Sild: „Noh, nüüd on nagu lihtsalt...” Pärn: „Tuli juurde.” Sild: „On erinev.” Just see „tehingukulu, mis on poolteist” tähendas uurijate versioonis pistist. Ehkki teoreetiliselt oleks kapo uurijad saanud jätitusloa küsida ka kapo peadirektorilt, ei tehtud seda mingil põhjusel.

40 miljonit krooni allahindlust

Meenutuseks: süüdistuse ja kahe madalama kohtuastme otsuse järgi küsis Villu Reiljan Tallinna kesklinnas asuva Rävälä 8 kinnistu Aivo Pärnale müümise eest pistist enampakkumise esimeses voorus pakutud 420 miljoni krooni asemel 380 miljonit krooni. Pistise küsimist vahendas Tarmo Sild.

Teine asi, mille üle riigikohtunikud väidetavalt enim vaidlevad, puudutab karistusseadustiku pistise võtmise paragrahvi tehtud muudatusi, mis jõustusid pärast seda, kui prokuratuur oli kriminaalasja juba kohtusse

Kommentaari

Mall Hellam, Avatud Eesti Fondi juhataja ja aasta eurooplane 2010

Reiljanil tulnuks ammu tagasi astuda

Villu Reiljan on kahjustanud Eesti poliitika mainet. Kuna poliitikute olulisim kapital on valijate usaldus, peaks rahva poolt valitud saadik ränkade kahtlustuste alla sattumise korral tagasi astuma.

Õigussüsteemi kohta sageli korratud fraas peaks kehtima ka poliitika kohta: poliitikute tegevus peab mitte ainult olema, vaid ka näima aus ja õiglane. Kui see nii ei ole, tuleks riigikogu liikmel oma tööst loobuda. Juhul kui kõrgema astme kohus poliitiku siiski õigeks mõistab, ei keela keegi tal järgmistel valimistel kandideerida ja rahvalt uuesti mandaat teenida. Praeguses olukorras oleks Reiljan pidanud rahvasindaja töö katkestama ja kohtuotsuse selgumiseni poliitikast eemale hoidma. Loodetavasti teeb riigikohus kaalutletud ja õiglase otsuse.

FOTO: ARNO MIKKOR, MONTAÄZ

saatnud. Varem polnud seaduses kolmandale isikule pistise küsimist eraldi esile toodud. Nüüd võivad riigikohtunikud otsustada, et järelikult ei saanud varasema seaduse järgi Sillale süüks pandavat tegu seadusega hõlmata või ei olnud Reiljanil võimalik võtta pistist Rahvaliidule valimiskampaania korraldamiseks.

Villu Reiljani kaitsja vandeadvokaat Aivar Pilv nimetab ilmselt homme avalikuks tehtavat otsust märgiliseks. „Ühel hetkel peab kohtupraktikas saama selgeks, kas inimese võib süüdi mõista konkreetsete ja kontrollitud tõendite alusel või ebaselgete ja ähmaste tõenditega. See on indikatsioon tulevikuks,” ütles Pilv eile. Lisaks tõi Pilv esile, et kogu protsess on kestnud väga kaua aega. Maakohtus peeti esimene istung 2008. aasta sügisel, otsusele jõuti aasta tagasi. Ka riigikohus on otsuse tegemist ühe korra juba edasi lükanud.

Kui riigikohus eksministri süüdi jätab, on tal teoreetiline võimalus kaevata edasi Euroopa inimõiguste kohtusse. Seda võimalust on ka Pilv korduvalt rõhutanud.

Aasta tagasi määras Harju maakohus Reiljanile suures ulatuses pistise nõudmise eest karistuseks kahe aasta ja kolme kuu pikkuse tingimisi vangistuse kolmeaastase katseajaga. Tarmo Silda karistas maakohus pistise küsimise vahendamise eest 102 870 ja Pärna pistise lubamise eest 143 440 krooniga. Ehkki kõigi kolme kaitsjad kaebasid kohtuotsuse edasi, jättis ringkonnakohus selle muutmata. ●

Kaitsevägi saab uued Hispaania päritolu granaadiheitjad

HANGE

Ühekordse granaadiheitja lõhkepea võib läbistada 480-millimeetrise soomuse.

Urmas Jaagant
urmas.jaagant@epl.ee

Kaitseministeerium sõlmis eelmisel nädalal Hispaania firmaga Instalaza SA lepingu ühekordselt kasutatavate granaadiheitjate C90 hankimiseks.

Hankega tarnitakse nii soomust läbistava lõhkepeaga kui ka punkrivastaseid granaadiheitjaid, teatas kaitseministeerium. Samuti hangitakse katsepartii elektrilisi süütemehhanisme, millega saab granaadiheitjaid kasutada ka distantsilt.

Esimene proovipartii C90 granaadiheitjaid hangiti Eesti kaitsevägele juba eelmisel aastal ning pärast katsetamist nii Eestis kui ka Afganistanis otsustati hankeid jätkata.

90-millimeetrine ühekordse kasutusega C90 granaadiheitja kaalub olenevalt laskemoona tüübist 4,7–5,1 kilogrammi ja läbib kuni 480-millimeetrist soomust. Esmajoones varustatakse uute granaadiheitjatega 1. jalaväebrigaadi üksused.

Kaitseministeeriumi kaitseinvesteeringute asekancleri Martin Hurda sõnul parandab hange nii Eesti kaitseväge võimet võidelda vastase motoriseeritud ja soomustiksustega kui ka jalaväe üldist tulejõudu. „Kindlasti on plaanis sarnaseid hankeid jätkata ka järgmistel aastatel,” lisas ta.

Sõjalise kaitse arengukava aastateks 2009–2018 üks prioriteete on kaitseväge ja kaitsejõudude tankitõrjevõime edasiarendamine. See hõlmab ühekordsete ja korduskasutusega granaadiheitjate ja tankitõrje

raketikomplekside Milan täiendavat hankimist. Hangitud granaadiheitjate täpne kogus ja hind on hankelepingu järgi salastatud.

Suund suurele suvele

Jaanipäevani vabalt valitavat varustust **25 000.-** eest TASUTA!

Uus FordGalaxy
Hinnad alates **405 500.-**
Jaanipäevani uue Galaxy'ga vabalt valitavat lisavarustust **25 000.-** eest tasuta kaasa.

FordMondeo
Hinnad alates **294 500.-**
Nüüd Trend versiooniga **tasuta BUSINESS** pakett: 16" valveljed, püsikirushoidik ja parkimisandurid väärtusega **19 200.-**
Jaanipäevani uue Mondeoga vabalt valitavat lisavarustust **25 000.-** eest tasuta kaasa
Powershift automaatkäigukasti soodsad tutvumishinnad

Uus FordS-MAX

Hind alates **379 900.-**

Jaanipäevani uue S-MAXiga vabalt valitavat lisavarustust **25 000.-** eest tasuta kaasa.

Uus **EcoBoost** 2.0 (203 hj.) mootor nüüd valikus. 20% enam võimsust 20% väiksema kütusekulu ja heitmetega

Feel the difference

5 Fordile nüüd garantii viieks aastaks

Pikenda oma Fordi murevaba kasutusaega **FordProtect** / **FordProtect Basic** kasutusturvalisusega kuni 5 aastani. Vaata lähemalt www.ford.ee/fordprotect

INFO-AUTO
www.infoauto.ee

TALLINN Järve Pärnu mnt. 232 tel. 671 0060 infoauto@infoauto.ee
TALLINN Kadaka Kassi 6 tel. 671 0063 kadaka@ford.ee

TARTU Turu 27 tel. 737 1890 tartu@infoauto.ee
PÄRNU Tallinna mnt. 89a tel. 447 2777 parnu@infoauto.ee

www.facebook.com/infoautoford

Pildid on illustratiivsed, vaata kampaania tingimusi www.ford.ee Kampaania kehtib kuni 30.06.2010

Kadumisohus kõrede päästmiseks tehakse Matsallu paljunduskeskus

KONNAVABRIK

Ainulaadsele kõrekesele peaks tööd jät-kuma järgmiseks poollesajaks aastaks.

Ulvar Käärt
ulvar.kaart@epl.ee

Eestis veel vaid viieteistkümnes leiukohas säilinud juttself-kärnkonnade ehk kõrede väljasuremisest päästmiseks kavatsevad looduskaitstad rajada Matsalu rahvusparki paljunduskeskuse, millega loodetakse haruldase liigi arvukus tõusule pöörata.

Juba enam kui viieteist aastat kõrede päästmise nimel tegutsenud Riinu Rannap ütles, et seni on kõrede elupaikade taastamise ja hooldamisega suudetud nende püsimajäämiseks hädavaljaliku elukeskkonna kadumisele piir panna. Siiski pole kõrede arvukus mitmes leiukohas otsustavalt suurenenud, ehkki Rannap ühes abilistega on kulleseid loodusliku suremuse vähendamiseks igal kevadel osast kudetiikidest kuni moonde läbimiseni spetsiaalsetes võrkastides üles kasvatatud ja siis tagasi looduses lasknud.

Näiteks mullu kasvatas Rannap kodus vannides üles ligikaudu 6000 kõrekullest, kelle talitamiseks – toitmiseks, vannides vee vahetamiseks jne – kulussiaalsetes võrkastides üles kasvatatud ja siis tagasi looduses suurem katse näitas, et senisel moel kõrede päästmine käib ka kõige suurematel entusiastidel

üle jõu ja n-õ põlve otsas toimetades enam jätkata ei saa. Nii tekiskiski asjaosalistel mõte, et kõrede iga-aastase järelkasvu tagamiseks tuleks luua eraldi kasvatuskeskus, kus oleks võimalik kõrede kudunõõridest suuremas koguses konni üles kasvatada ja siis hinge vaakuvatesse asurkondadesse tagasi lasta.

Vaja tuhandeid kõresid

Rannap kinnitas, et keskuse loomisega on võimalik kõrede äärmiselt suur looduslik suremus nulli lähedale viia. Kui ühes kõre kudunõõris on 3000–4000 muna, siis vabas looduses areneb neist kullesteks vaid kümnendik. Kullestest omakorda õnnestub täiskasvanud konnaks sirguda kõigest umbes viiel protsendil. Ja kui arvestada veel maha ka talvitumisega seotud kaod, saab kudunõõride munadest suguküpseteks konnadeks vaid sajandik. Suure suremuse taga on asjaolu, et nii kõrede kudust kui ka kullestest toitub väga palju elukaid.

Viimaste plaanide kohaselt peaks kõrekeskus tulema Penijõe Matsalu rahvusparki praegu kasutuna seisvasse vanasse kontorihoonesse. Kui asjad sujuvad, alustab paljunduskeskus tööd ülejäärmise aasta aprillis või mais.

Rannap märkis, et arvestuslikult peaks keskusele tööd jät-kuma neljakümneks-viieks aastaks. „Et olemasolevatele kõre asurkondadele jalad alla saada, tuleb neisse juurde panna väga palju uusi konnasid – mitte kahesaja-kolmesaja, vaid tuhandete kaupa,“ lausus ta. ●

FOTO: RIINU RANNAP

Isakõre on kõlapõit paisutades kõrina lahti löönud.

Kõrede kõrin kostab enam kui kilomeetri kaugusele

.. 20. sajandi esimesel poolel oli kõre Lääne-Eesti ja Pärnumaa rannikualadel ning saartel väga iseloomulik ja arvukas liik. .. Kõre on kohastunud eluks päikesepaistelistel luite- ja nõmmelaladel ning ranna- ja luhaniludel. Päevase varjupaiga kaevamiseks vajab kõre liivast pinda, toitumiseks madala rohuga paiku ning kudumiseks madalaid lompe. Kõrede hääbumise põhjuseks

peetaksegi selliste elupaikade kadumist. 20. sajandi teisel poolel jäi kasutusse üha vähem rannakarjamaid ja need võsastusid. Praeguseks on rannaniitude pindala vähenenud 29 000 hektarilt 8000-ni. Sobilike elupaikade kadumise tõttu on konnad kolinud liiva- ja kruusakarjääridesse. .. Kõret on varem nimetatud ka juttself-kärnkonnaks. Nimetus iseloomustab tabavalt selle kuni

kümne sentimeetri pikkuse looma välimust: rohekat-pruunikat-hallikat tooni seljal kulgeb kitsas kollane pikitriip, mille järgi teda on hõibus teistest konnadest eristada. .. Nimetus kõre tuleb isaste konnade omapärasest kõrisevast laulust, mis meenutab väikese mootori põrinat ja võib vaikelisel öödel kosta enam kui kilomeetri kaugusele.

Defitsiitne kaup: Lõuna-Eesti poodides said otsa sääsetõrjevahendid

VEREIMEJAD

Nädalavahetusel tekkis sääsetõrjevahendite nappuse all ägavas Tartus peetud rahvusvahelistel üliõpilasmängudel koguni tõrjevahendite nn must turg, kus defitsiitset kaupa müüdi välismaalaste käest kätte paarisaja krooni eest.

Suuremates kaubanduskeskustes, näiteks Rimis ja Selveris lõppes sääsetõrjevahendite varu juba eelmise nädala keskel. Kodu- ja aiakaupadega kauplevas Koduextras oli pühapäeval veel saada pihustatavat Offi ja kodumaist Plixi.

Eile hommikul polnud sääsetõrjevahendeid kuuldavasti enam võimalik osta ühestki Tartu kauplusest ega apteegist. Müüjate sõnul on vereimejate tõrjumiseks mõeldud vahendite läbimüük niivõrd suur, et neid tellitakse kastide viisi.

Plixi tootva AS-i Orto müügi- ja turundusassistent Kerlin Järmut ütles, et nende tootmisliiniid huugavad praegu täisvõimsusel. Müügisakonna tellimistelefonid on punased ja ainuüksi möödunud nädalal läks Orto laost kauplustesse 21 400 pudelit sääsetõrjevahendit.

Kui veel eile hommikul oli Offi tootesarja Eestisse toova AS-i Kodupaber keskladu sääsetõrjevahenditest pungil, siis eile lõuna ajal nentis ettevõtte turundusjuht Kadri Sild, et paraku sai ladu tühjaks ja uus laar tuleb alles täna. Mullu suudeti terve maikuu jooksul ära müüa 40 000 Offi toodet, selle aasta mais on müük ületanud 75 000 piiri. ● Mirko Ojakivi

TRIDENS D-Play Tartu EESTI AULUPEOMUUSEUM INFO-AUTO KUKU TARTU LÄULUPEOMUUSEUM

LOLLA

MÄNG LYDIA KOIDULA LAPSEPÕLVEST

LYDYAGN'LOLLA

EMAJÕE SUVE TEATER

DRAMATISEERING, LAVASTUS: HELEN REKKOR

KUNSTNIK: LEA OJAM

MÄNGIVAD: MAIRI JÕGI, KATI ONG, RAUNO KAIBIAINEN

ESIETENDUS 25. MAI 2010 TARTU LAULUPEOMUUSEUMIS

LISAINFO: WWW.SUVEATEER.EE

Aseri Vallavalitsus KUULUTAB VÄLJA

avatud konkursi ettevõtja leidmiseks ja ainuõiguse andmiseks korraldatud jäätmeveoks Aseri valla haldusterritooriumil

Õiguse andja nimetus ja aadress: Aseri Vallavalitsus, registrikood 75004174, Kesktänav 5, Aseri, 43401 Eesti.

Ainuõiguse nimetus: Korraldatud jäätmeveo ainuõigus Aseri valla haldusterritooriumil.

Vastavalt Aseri Vallavolikogu määrusega 01.10.2008 nr 57 (muudetud Aseri Vallavolikogu 25. märtsi 2009.a. määrusega nr 74) on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud segaolme-jäätmed ning paber ja kartong Veopiirkonnaks on kogu Aseri valla haldusterritoorium. Elanike arv 2 061, mitme korteriga elamute arv veopiirkonnas 39, neis 991 korterit ning 272 ühepereelamut. Ainuõigus antakse 5 (viieks) aastaks.

Pakkuja kvalifitseerimise tingimused:

Pakkuja peab olema seaduse kohaselt registreeritud asukohamaa äriregistris või Eesti äriregistriga analoogselt registris.

Pakkuja peab olema makseväimeline, tema vara ei tohi olla sekvestreeritud ja tema suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimismenetlust ega tehtud pankrotiotsust. Pakkuja peab omama vähemalt kolme (3) aastast jäätmeveo kogemust. Pakkuja majanduslik seisund, tehniline varustatus (masinad, seadmed, jäätmemahutid jms) ja Pakkuja töötajate ametialased oskused peavad võimaldama kogu Pakkumise objektiks olevate tööde häireteta ja nõuetekohast täitmist. Pakkujal peab olema võimalik müüa või rentida piisavas koguses jäätmemahuteid segaolmejäätmete, kui ka liigiti kogutud jäätmete kogumiseks. Pakkuja kolme (3) viimase majandusaasta veoteenuse netokäive peab olema igal aastal vähemalt 3 miljonit eesti krooni.

Pakkuja peab olema täitnud kõik oma kohustused riiklike ja kohalike maksude osas.

Pakkuja peab omama Eestis kehtivat jäätmeluba olmejäätmete veoks majandus- ja kutsetegevusena.

Pakkujal peab olema kolme (3) aasta kogemus vähemalt 600 kliendile (jäätmevaldajale) jäätmeveoteenuse osutamisel ja kliendibaasi haldamisel.

Pakkuja peab sõlmima ainuõiguse perioodiks ametialase vastutuskindlustuse lepingu (kolmandatele isikutele kahju tekitamine ja keskkonnakahjude põhjustamine) tema pakumine tunnistamisel hüvituspiiriga 80 0000 (kaheksakümmend tuhat) eesti krooni. Pakkumise maksumus on Eesti kroonides ja esitatud pakkumiskutse dokumentide Lisas 2 toodud esilisel.

Pakkuja on esitanud pakumise tagatise summale kaksikümmend tuhat (20 000) krooni maksekorralduse koopia.

Pakkumiskutse dokumente, mis on CD plaadi peal, väljastatakse tasuta Aseri Vallavalitsuse kantseleis tööpäeviti kella 9.00 - 12.00 ja 14.00 - 16.00, aadressil Kesktänav 5, 43401 Aseri, Ida-Virumaa, kontaktisik: Ivo Korjus; Tel: 335 1630, faks: 337 4073, E-post ivo@aseriv.ee.

Pakkumisaegseks tagatiseks on 20 000 (kaksikümmend tuhat) eesti krooni. Pakumine peab vastama pakkumiskutse dokumentides esitatud tingimustele ja nõuetele ning olema koostatud eesti keeles.

Pakkumise esitamise tähtaeg on 28. juuni 2010 a. kell 12.00. Pakkumised esitatakse Aseri vallakantseleisse aadressil: Kesktänav 5, 43401 Aseri, Ida-Viru maakond.

TULE
TULE UUESTI, LÕPETA EDUKALT!

TULE on Euroopa Sotsiaalfondi programm, mis võimaldab kõrghariduse katkestanutel tasuta õpinguid lõpetada. **Kõik, kes on huvitatud haridustee jätkamisest, on oodatud**

TULE INFOPÄEVALE

26. mail kl 16.00 Tallinnas Tallinna Ülikooli Tallinna saalis (Uus-Sadama 5, ruum M-218) või 1. juunil kl 16.00 Tartus Haridus- ja Teadusministeeriumi saalis (Munga 18).

Infopäeval saab teada, kellel ja kuidas on võimalik **TULE** programmi toel kõrgkooliõpinguid lõpetada. Programmis osalevad õppeasutused tutvustavad konkreetseid võimalusi õpingute jätkamiseks. Infopäev on tasuta.

Lisateave www.hm.ee/tule või sigrid.vaher@hm.ee; tel 735 0263

www.hm.ee/tule Haridus- ja Teadusministeerium

Eesti tuleviku heaks Euroopa Liit Euroopa Sotsiaalfond

: sõda Lähis-Idas

Kinos Sõprus animeeritud dokfilm „Valss Bashiriga”

: prii kontsert

Kaarli kirikus kell 17.30 Piret Aidula ja Olga Voronova

: usa koreograaf

Kanuti gildis kell 19.30 KorFest: Cid Pearlman

: leedu kunst

Kumys näitus M. K. Ciurlionise loomingust

Ülemiste reostumise korral vett kesklinnale ja Lasnamäele ei jätku

FOTO: RAUNO VOLMAR / EPLi ARHIIV

JOOGIVESI

Põhjaveega oleks võimalik tagada vaid kuni 40 protsenti linna tege-likust veevajadusest.

Ulvar Käär

ulvar.kaart@epl.ee

Ajendatuna märtsikuus juhtunud õnnetusest, kui Poola lennuk kukkus Ülemiste järve, saatis keskkonnaminister Jaanus Tamkivi hiljuti Tallinna võimudele märgukirja, milles nõudis selgitust, mida võtab linn ette siis, kui suure osa tallinlaste kaevuks oleva Ülemiste vesi peaks reostuse tõttu joogikõlbmatuks muutuma.

Tamkivi viitas läkituses, et Ülemiste järve toiteala reostumise korral oleks juhul, kui suudetakse vältida saasta sattumist järve, võimalik selle veevarudest linna joogiveega varustada vähemalt kaks kuud. Järve enda reostumise korral ei ole aga võimalik veega varustada neid piirkondi, kus puuduvad puurkaevud põhjavee ammutamiseks.

„Ülemiste järv on avatud kõikvõimalikele otsestele ja kaudsetele mõjutustele, mis võivad järve veeresursi ohtu seada. Seetõttu juhime tähelepanu vajadusele arendada alternatiivseid, põhjaveel baseeruvaid veevarustuvõimalusi, mida oleks võimalik kasutada hädaolukorras,” kirjutas Tamkivi linnavalitsusele.

Plaan B

Ülemiste veepuhastusjaama juht Riho Sobi ütles, et jaamal on kõikvõimalikud riskid hinnatud ja välja on töötatud ka tegevuskava hädaolukorras. Tema sõnul käivitub Ülemiste vee joogikõlbmatuks muutumisel plaan B, mille kohaselt võetakse kasutusele olemasolev põhjaveevarustus. Samal ajal pole sellega võimalik täielikult garanteerida linna tavapärasest veevajadust.

Märtsis läks õnneks - jääle hädamaandunud Poola lennukist lekkis Ülemistesse väga vähe kütust.

Suurim oht - paduvihm

•• Tallinna kommunaalmeti inseneriosakonna juhataja Reio Vesiallik tõi välja, et linna riskimaatriksis on kantud kokku viiskümmend õnnetust, mis võivad põhjustada hädaolukordi prioriteetide kaupa skaalal 1 kuni 10. Näiteks õnnetust lennukil on hinnatud 6. prioriteediga ehk see käib väikese tõenäosuse ja väga raskete tagajärgedega õnnetuste alla.

•• Enim võimalikke hädaolukordi põhjustada võivateks pinnaveallikatega seotud õnnetusteks peetakse: väikese tõenäo-

susega ja raskete tagajärgedega õnnetusi - näiteks raudteetranspordi avarii Ülemiste veepuhastusjaama piirkonnas; keskmise tõenäosusega ja raskete tagajärgedega õnnetusi - näiteks ohtlike aineid transportiva auto avarii pinnaveehaarde läheduses; suure tõenäosusega ja raskete tagajärgedega õnnetusi - näiteks paduvihm, mille tõttu tõuseb Ülemiste järve veetase kriitilise piirini.

•• Hädaolukorras peab olema Tallinna elanikele tagatud veekogus 30 liitrit inimese kohta ööpäevas.

Hädaolukorras tuleb Tallinnas vee tarbimisele piirangud seada, sest praegu kasutada oleva põhjaveega on võimalik tagada ainult kolmkümmend kuni nelikümmend protsenti kogu veeva-

Põhjaveevarustuse parandamiseks on vaja välja ehitada viis uut veehaaret.

jadusest. Ehk siis põhjaveest jätkuks vaid torustiku täitmiseks, sellega oleks tagatud hädavalik tuletõrjeveri ja vesi oleks olemas kortermajade esimestel korrustel.

Tallinna kommunaalmeti inseneriosakonna juhataja Reio Vesiallik tunnistas, et kriisilukorras ei ole võimalik kokku ligi 165 000 elanikuga kesklinna ja Lasnamäed põhjaveega piisavas koguses varustada.

„Tagamaks hädaolukorras pinnaveepiirkondade veevarustust põhjaveest, on vaja projekteerida ja valmis ehitada viis uut põhjaveehaaret, rekonstrueerida ja viia töövalmidusse AS-i Tallinna Vesi olemasolevad puurkaevud ja põhjaveepumplad ning projekteerida ja valmis ehitada ühendustorustikud kolmekümne kilomeetri ulatuses,” osutas Vesiallik tööde mahule. •

T.25

Remont

Botaanikaaija rippisild on kuu aega suletud

•• Alates eilsest kuni jaanipäevani on botaanikaaeda ja Kose asumit ühendav rippisild remondi tõttu suletud. Silla rekonstrueerib AS K-Most, kes demonteerib amortiseerunud puitdetailid, paigaldab uued puitkandetalad ja vahetab silla laudise. Riigihanke maksumuseks kujunes 232 848 krooni. Erandkorras lubatakse botaanikaaija külastajatel silda kasutada 3. juunil avatud uste päeval. EPL

PÄEVAL

+14

ÖÖSEL

+5

Külalised

Algavad Moskva kultuuripäevad

•• Kolm päeva kestvatel kultuuripäevadel esinevad külalistena täna Moskva muusikateatri Helikon-Opera solistid, homme noor viiulivirtuoos Aljona Bajeva ja džässtrompetist Vadim Eilenkorig ning ülehomme Vladimir Devjatov ja folkbänd ЯR-Marka. Linnavalitsuse teenindusbüroos näeb Sergei Tkatchenko fotonaistust „Reis mööda Moskvat”. EPL

Kuritegevus

Kaks inimest langes tänavaröövi ohvriks

•• Ööl vastu laupäeva kella 1 ajal ründas seni tabamata röövel kesklinnas 47-aastast meest ja võttis temalt ära rahakoti, kuld-sõrmuse, kuldketi, käekella ning ölakoti koos prillidega. Teine juhtum leidis aset pühapäeval kella 12.20 ajal, kui tundmatu kurjategija ründas Kaera tänaval jalutanud 77-aastast naist ja võttis temalt kuldketi. BNS

Müüa lahustivaba vanniemaili koos paigaldusega. Garantii.

Tel nr 558 1222

Graniitkillustiku müük.

graniitkillustik@gmail.com

tel. 56229211

Tallinn

Pirita Linnaosa Valitsus KUULUTAB VÄLJA läbirääkimistega pakkumise Tallinna linnale kuuluva ehitise pinna (edaspidi pinna) reklaamialaseks tegevuseks kasutusse andmiseks

Konkursitingimused leiab Tallinna veebilehelt: http://www.tallinn.ee/est/ametlikud_teated?id=7224

Tallinn

Tallinna Linnavaraamet

TEATAB

Tallinna Linnavalitsus 19. mai 2010 korraldusega nr 806-k otsustas:

Müüa avalikul kirjalikul enampakkumisel korteriomand registriosia numbriga 5798701, mitteeluruum üldpinnaga 120,80 m², asukohaga Pikk tn 15-M1, alghinnaga 440 000 krooni.

Ostuhind tuleb tasuda täies ulatuses enne müügilepingu sõlmimist. Müügilepingu sõlmimisega seotud notaritasu ja riigilõivu tasub ostja. Korraldust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus (Pärnu mnt 7, Tallinn 15082) 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavastegemisest.

Kaukaasiast saagu mäesuusa-Meka

Telegramm

Jaanus Piirsalu
MOSKVA

Venemaa tahab Põhja-Kaukaasiasse ehitada suured suusakuurordid, mis plaanide järgi peaksid aastast vastu võtma rohkem suusaturiste kui kuulus Austria.

Põhja-Kaukaasia on viimased paarkümmend aastat olnud Venemaal peamine vägivalla kolle, kus nn islamiradikaalid siiani võitlevad aktiivselt Moskva võimu vastu, korraldades pidevalt plahvatusi ning rünnakuid. Nii on mässulised tänavu nelja kuuaga tapnud Põhja-Kaukaasias üle 60 militsionääri ja sõjaväelase.

Nüüd on talvel Põhja-Kaukaasiasse Kremli eriesindajaks määratud Aleksandr Hloponin tulnud välja plaaniga, kuidas tõsta piirkonna elatustaset, mis omakorda peaks lootuste kohaselt vähendama sealse rahva mässulisust.

Plaani järgi tuleb juba järgmisel aastal alustada Kaukasuse mäeahelikku viie suusakuurordi ehitamist, mis peaksid valmima hiljemalt 2020. aastaks. Tegemist on võimsa kavaga, sest selleks plaanitakse kulutada kaks korda rohkem raha kui 2014. aasta Sotši taliolümpia korraldamiseks.

Raha erainvestoritelt

Kui olümpia korralduskuludeks on ametlikult 206 miljardit rubla, siis suusakeskuste jaoks kulub vähemalt 451 miljardit rubla, millest enamiku peaksid mängu panema erainvestorid lääne investeerimispankade toetusel. Väidetavalt on kava tutvustatud juba selliste globaalsetele tegijatele nagu Morgan Stanley, JP Morgan, Citi ja Allianz.

Oma moodsa suusakuurordi

saavad kõik Venemaa Kaukaasia vabariigid, välja arvatud Tšetšeenia ja Inguššia.

Suurim suusakeskus tuleb Põhja-Osseetiasse Mamisoni, Gruusia piirile, trasside kogupikkusega 300 kilomeetrit. Peaaegu sama suur tuleb Arhõzi keskus Karatšai-Tšerkessias. Umbes kolm korda väiksemad tulevad Matlase keskus Dagestani mägedes, kuulus Elbruse keskus Balakaarias ning Lago-Naki keskus Adõgees, teisel pool Sotši Krasnaja Poljana mäeahelikku. Kokku ehitatakse Kaukasuse nõlvadele üle 800 kilomeetri mäesuusateid.

Mässuliste taltsutamiseks peab Moskva võtma ette midagi kardinaalset.

Rajad tulevad 1500 kuni 3800 meetri kõrgusele merepinnast ning seal saab suusatada vähemalt kuus kuud aastast.

Ambitsioonikas on ka prognoos turistide kohta. Ajalehe Kommersant teatel loodetakse aastast kohale meelitada viis kuni kümme miljonit turistit.

Venemaa ühe suurema suusareise korraldava turismikompagnii SNP direktor Nikolai Puzarin märkis ajalehele, et juba viis miljonit turisti oleks võrreldav suusaturistide arvuga, kes aastast

külastavad maailma üht tuntuimat mäesuusariiki Austriat. „Vaevalt küll õnnestub kümne aastaga saavutada samasugust turistide arvu, isegi kui ehitada uusi lennujaamu,” kahtles Puzarin.

Võrdluseks: praegu külastab Põhja-Kaukaasia suuremaid mäesuusakeskuseid Elbrusel, Tšegeti ja Dombais maksimaalselt 5000 inimest aastast.

Kava suurejoonelisust näitab ka see, et mäesuusakuurordidesse kavatakse ehitada rohkem hotellikohti, kui on praegu Moskvast. Analüüsifirma GVA Sawyer andmetel tegutseb Moskvast 216 hotelli, kus on ligi 40 000 numbrituba. Mäesuusakeskustesse peaks aga tulema 105 000 ööbimiskohta.

Mäesuusa-Meka ehitamise ning turistide tuleku A ja O on piirkonna julgeolek. Kui juba järgmisel aastal läheb ehitamiseks, siis see tähendab, et Moskva peab lähiaastatel ette võtma midagi kardinaalset mägedes ja metsades varjuvate mässuliste taltsutamiseks või hävitamiseks. Seda võtmeküsimust kuurordide kava esitlemisel eriti ei puudutatud.

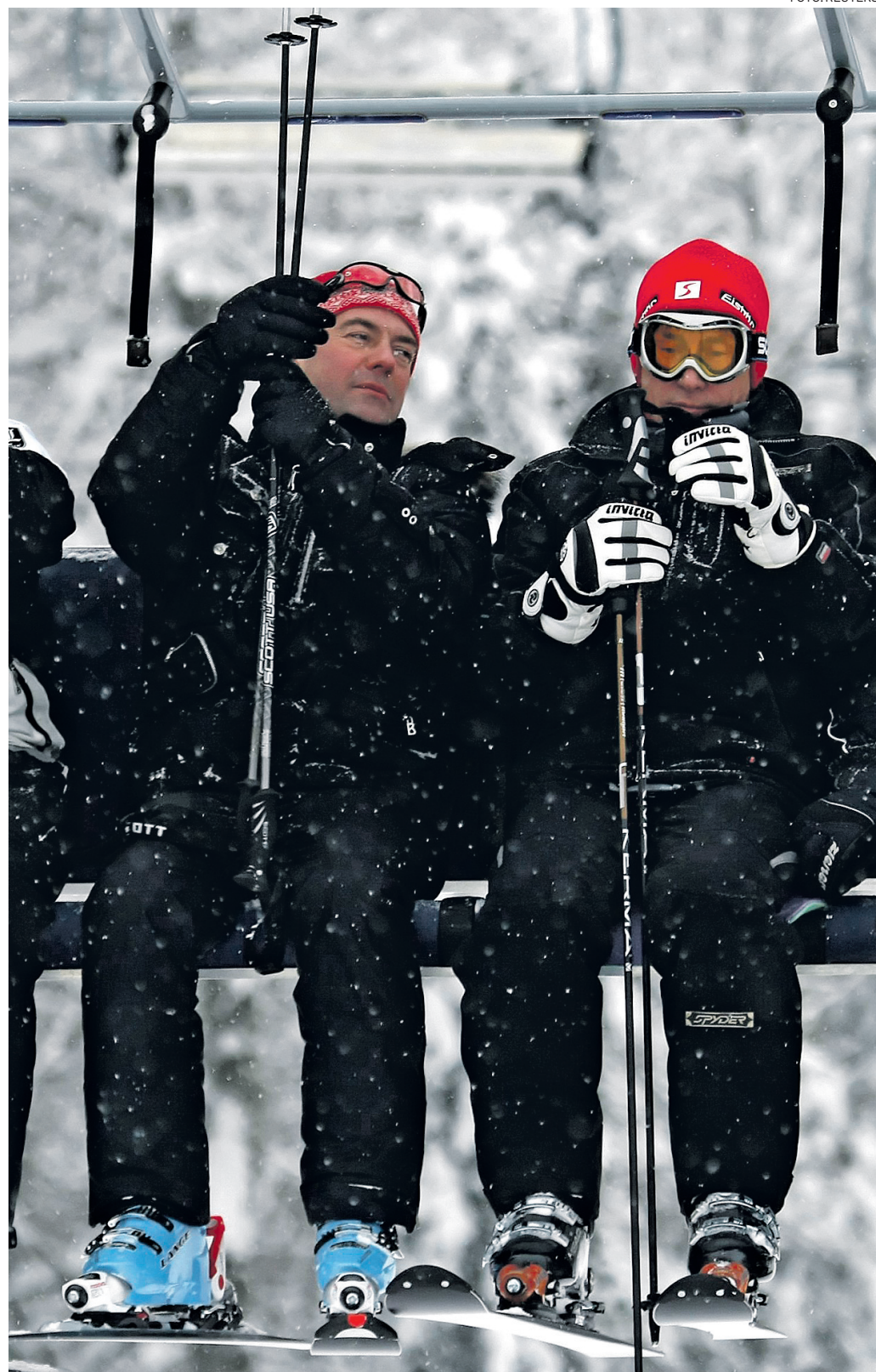
„Kui luuakse uued töökohad (räägitakse 160 000 uuest töökohast – J. P), siis see juba lubab teatud määral kindlustada julgeolekut,” ütles ajakirjanikele kava välja töötamist juhtinud miljonärist poliitik Ahmed Bilalov. ●

Kurb olevik: plahvatused Elbrusel

●● **Olevik on Põhja-Kaukaasia suusakuurordides üsna kurb, mida näitab kas või olukord Elbrusel. Venemaa kõrgeima tipu (5642 meetrit) jalajälg ehitajad kohalikud võimud eelmisel aastal uue suusatõstuki. See püstitati lisaks tõstukile, mis töötab seal juba Nõukogude ajast.**

●● **Nüüdseks on seal juba kaks korda plahvatanud uue tõstuki alla pandud lõhkekehad. Õnneks üsna nõrgajõulised. Sügisel lasti õhku kohalik alajaam, mis varustas tõstukeid elektriga. Plahvatusete tõttu seisis tõstuk kogu uusaasta-pühkusteeja.**

●● **Põhjus pole selles, et Elbruse jalamil tegutsesid islamimässulised. Põhjus on palju proosalisem – need maad on põlvest põlve kuulunud balkaaridele, kes on Kabardi-Balkaaria vabariigis juba alates Nõukogude ajast olnud allasurutumaks pooleks. Vabariigis mängivad juhtivat rolli kabardid, kelle esindajatele kuulus ka uus tõstuk. Kohalike sõnul ongi see lihtne argument – „mis nad siis tulevad meie maale” – plahvatusete põhjus. Suguvõsa maade kuuluvus on kogu Põhja-Kaukaasia mäestikulises osas siiani väga tähtis küsimus.**

Venemaa liidrid Medvedev ja Putin tõusevad mäkke Krasnaja Poljana kuurordis.

Islandi vulkaan lõpetas ootamatult purskamise ja nüüd ainult aurab

ISLAND

Pühapäevane ülelend kinnitas, et vulkaan on tuhkamise järsku järele jätnud.

Heiki Suurkask
heiki.suurkask@epl.ee

Veel eelmisel kolmapäeval võis Smithsoniani vulkanismiprogramm teatada, et Eyjafjöllil vulkaan Islandil on elavnenud. Tuhka paiskus üheksa kilomeetri kõrgusele ja uued tuhapilved paiskusid põhjapoolse Euroopa peale. Kuid eile saabus vaikus ja esimest korda pärast

14. aprilli, mil see vulkaan tõsiselt purskama hakkas, võis Briti meteoroloogiateenistus teatada, et tuhapilv on Euroopa taevast jäljetult kadunud.

Islandi ajakirjanik Omar Ragnarsson lendas pühapäeval koos kahe fotograafiga üle vulkaani ja võis omalt poolt kinnitada, mitte ühestki vulkaani avausest ei paiskunud enam tuhka, vaid ainult auru. Ta küll ei julgenud veel pead anda, et see vaikus peagi mõne järgmise purskega ei asendu, vahendas icensnews.is.

Teadlased võisid eile ka omalt poolt kinnitada, et temperatuur vulkaani kraatris on langenud vee keemistemperatuurini, mis peaks kinnitama, et seal ei pul-

Veel nädal tagasi pakkus vulkaan võimsat värvidemängu.

bitse enam magma, mis kõik põleva tuhastaks, vaid eraldub pelgalt veeauru.

Islandi meteoroloogiateenistusest kinnitati ka BBC-le, et vulkaan paistab olevat vähemalt ajutiselt uinunud. Paraku kinnitab ajalugu, et vulkaani uinumine tähendab pigem jõu kogumist uueks purskeks ja viimati, kui sama vulkaan purskas, toimus see aastail 1821–1823 vahe-

agadega kokku 13 kuud, hoiatassid meteoroloogid.

Islandi meteoroloogiateenistuse kaart näitas ka ülelele nõrku, kuid jätkuvaid maa-aluseid tõukeid Eyjafjallajökulli liustiku all. Vulkaanist kerkiv suitsusammas ulatus kolme kilomeetri kõrguseni, kuid ei sisaldanud enam tuhka, ka polnud näha vulkaanipurskega kaasnevaid välgunooli. ●

Ajaleht: Iisraeli tuumarelv dokumentaalselt tõendatud

AJALUGU

Iisrael on kuulutanud alusetuks eilsed teated, et juudi riik oli 1975. aastal valmis müüma Lõuna-Aafrika apartheidirežiimile tuumarelv.

Briti ajalehe Guardian teatel leidis vastavad dokumendid USA teadlane Sasha Polakow-Suransky, kes tegi uurimistööd Iisraeli ja tollal valgete valitseda olnud Lõuna-Aafrika Vabariigi suhteid käsitleva raamatu tarbeks. Lõuna-Aafrika valitsus soostus seni salastatud dokumendid avaldama.

Guardiani väitel on sellega esimest korda dokumentaalselt tõendatud, et Iisraelil on tuumarelv. Üldise veendumuse kohaselt on Iisrael valmistanud umbes paarsada tuumalõhke-

pead, kuid ametlikult Iisrael seda ei kinnita ega eita.

Ajalehe teatel tõendavad dokumendid, et Lõuna-Aafrika tollane kaitseminister P. W. Botha küsis, kas oleks võimalik tuumapomme osta, ja tema tollane Iisraeli kolleeg Shimon Peres pakkuski talle neid ja koguni kolmes suures. Äri jäi siiski ajamata, Guardiani väitel osalt rahapuudusel.

„Iisrael ei ole kunagi pidanud läbirääkimisi Lõuna-Aafrikaga tuumarelvade vahetamiseks. Pole olemas Iisraeli dokumenti ega Iisraeli allkirja dokumendil, et sellised läbirääkimised aset leidsid,” kõlas Peresi ehk praeguse Iisraeli presidendi ametlik vastus. Guardianis on küll avaldatud Peresi enda signeeritud dokumendi foto. ● **Kaivo Kopli**

Pankrotti taotleb ka Travel In

REISIKORRALDAJAD

Peale Top Toursi on pankrotiavalduse sisse andnud teinegi tuntud reisikorraldaja.

Andres Eilart
andres.eilart@epl.ee

Kuigi tarbijakaitseamet on Top Toursi paugu järel asunud Eesti kõiki reisikorraldajaid eraldi kontrollima, on teada, et pankrotiavalduse on juba sisse andnud ka tuntud reisikorraldaja Travel In Tours. Fimal on üleval ka suured maksuvõlad.

„Uute reiside korraldust ja müüki enam ei toimu, aga kõik ostetud ja broneeritud reisid toimuvad plaanipäraselt,” kinnitas Travel In Toursi suuromanik Janek Tammemäe. „Asi peaks korras olema, ühtegi pretensiooni minu teada ei ole.” Tarbijakaitse kinnitused korraldatakse reisid Tez Touri abiga. Tez Touri tegevjuht Marina Laikjõe on samal ajal ka sellesama Travel In Toursi üks omanik.

Avalikkuse teravdatud huvi tõusis taas reisikorraldajate vastu vahetult enne puhkusehooaega, kui suure mürtsuga läks põhja suur reisikorraldaja Top Tours. Siiani on selgusetu, kas Top Toursi kolme miljoni kroonine tagatis on kudedele piisav. Võib eeldada, et mitte.

Võltsisid tagatist

Ent Travel In Toursi juhtum toob esile veelgi mustema mustri. Nimelt on tarbijakaitseamet teinud sellele reisifirmale ettekirjutuse seoses võltsitud tagatisega. Reisikorraldaja oli majandustegevuse registrile esitanud oma käega allkirjastatud avalduse, kus kinnitati, et tagatise on neile väljastanud SEB pank. Selle suurus oli avalduses märgitud

200 000 krooni ja garantiilepingu kehtivusajaks 11. märts 2010–11. märts 2011. Tegelikult ei olnud SEB uut garantiilepingut väljastanud ja eelmine lõppes mõnda aega tagasi. Kui oleks juhtunud

Tekib küsimus, kui paljudel tegijatel riburada pidi raskused tekivad.

kõige hullem, siis ei oleks nelja tuule poole lennutatud kunded enam koju tagasi saanudki.

Tarbijakaitseamet küsis nüüd, nii Top Toursi kui ka Travel In Toursi lugude valguses, majandustegevuse registrist eraldi välja andmed Eesti kõikide reisikorraldajate tagatiste

kohta. Ent kõik see viitab siiski olukorrale, et midagi on tagatiste järelevalvega ikkagi mäda. Ka tavalise kliendi jaoks ei ole lihtsat valemit, kuidas kontrollida reisifirma jätkusuutlikkust. Üks koht on uurida maksuvõlgasid, kuid see ei pruugi adekvaatselt infot anda. Teine koht on tagatiste olemasolu kohta pärimine. Aga nagu selgub, on ka seal trikid võimalikud. Liiasi käib kõik see ju märkamatult. Veel 2008/2009. majandusaasta aruandes kirjeldas Travel In Tours end kui võtmetegijat Goa otsereiside korraldajana. Väidetavalt räägiti läbi India investoritega, et laiendada firma tegevust ka teistesse Balti riikidesse ning suurendada otselendude valikut Indiasse ja selle ümbrusse.

Travel In Tours tegeles peaaegu kõigea – korraldas reise nii kaugetele randadele kui ka kaunile kodumaale, võttis turiste vastu nii siin kui ka teistes Balti riikides ja Venemaal, vahendas Eesti suuremate reisikorraldajate puhkusereise ja pakkus kõiki reisibüroo teenuseid. „Eesti turismiturul oleme kiiresti saavutanud nii reisibüroona kui ka reisikorraldajana suure usalduse,” kinnitas Travel In. Ent tegelikult muidugi nii roosamannaline polnud. Ettevõtte ei suutnud suurest kahjumist kuidagi välja rabeleda. Märtsis 2009 lõppenud majandusaastal ulatus see koguni üle 7,5 miljoni krooni, mis loodeti katta tulevaste aegade kasumi arvel. Ent rahalaeva ei tulnud, omakapital oli kukkunud ränka miinusesse ja see tekitas küsimuse, mis on asja mõte. Verivärske juhtumi Top Toursi

klientide jaoks on otsad veel õige lahtised. Tarbijakaitseameti esindaja Hanna Turetski ütleb, et lõplikust nõuete kogusummast saab rääkida 28. juunil, kuna praegu pole ametile teada, kui palju on reise müüdnud. Samuti tuleb vaadata, kas esitatud nõuded on põhjendatud.

Top Toursi rahalistele raskustele on aga viiteid juba 2008. aastast. Ent kui tõesti eeldada, et Top Toursile sai viimaseks piisaks karikas Islandilt õhku paiskunud tuhapilv ja Madeira ülejutused, siis see tekitab küsimuse, kui paljudel pisematel tegijatel juhtub riburada pidi sama. Firmajuhid ütlevad Top Toursi päästa ja kuu jooksul peaks saabuma selgus, kas nad suudavad leida uue investori. See säästaks umbes 2300 ootamatuse muresse uputatud inimest, kes on reisi eest maksnud, kuid kelle lend lihtsalt ei välju. ●

Plaksti ilma reisist ja rahast

● Reisifoorumis trip.ee kirjeldavad kliendid viimaseid Top Toursiga seotud sündmusi, mis olid vaka all kuni viimase minutini. Näiteks üks reisi ostnud inimene rääkis, et lastel oli just kohvi pakkimine pooleli, kui tuli telefonikõne, et Top Tours on pankrotis. „Algul tundus mingi tobe nali olevat, sest reisi ostime ju alles eile ja reisidokumendid tulid täna õhtupoolikul meilile,” kirjeldas klient. „Võtsime kohe kõne vahendusfirmale, aga võta näpust, nemad ei teadnud asjast veel midagi. Samuti oli veel lennujaamas lend üleval.”

● Teine klient lisas reedel vahetult pärast seda, kui Top Toursi raskused avalikuks said: „Saime ka teada tund tagasi, et reis jääb ära. Kõigepealt pidi reis olema üldse eelmisel nädalal, siis lükati segaste selgitustega edasi. Täna otsiti meile uut hotelli, kuna see, mis me olime broneerinud, pidavat kinni olema. Ja nüüd mõni tund hiljem anti teada, et hommikul pole mõtet küll lennujaama minna.”

Statistikaamet: import ja eksport kasvavad kiiresti

KAUBAVAHETUS

Tänavu märtsis kasvas eksport 2009. aasta märtsiga võrreldes 16% ehk 1,4 miljardit krooni ja import 27% ehk 2,7 miljardit krooni, teatas statistikaamet. Väliskaubanduse puudujääk oli 2,8 miljardit krooni ehk ligi kaks korda suurem kui eelmise aasta märtsis.

Veebruariga võrreldes suurenes import lausa 30 protsenti. Majandusministeerium märgib oma kommentaaris siiski, et nii jõulise kasvu taga olid muu hulgas ühekordne suuremahuline kaitseväärtus tehing ja ühe parvlaeva ost.

Impordi kiire kasvu tulemusena ekspordi ees muutus kaubavahetuse bilanss märtsis taas 2,8 miljardi krooniga negatiiv-

seks. Defitsiit oli eelmise aasta sama ajaga võrreldes ligi kaks korda suurem.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi hinnangul võib kaubavahetuse arengus positiivseid muudatusi oodata ka edasi pidi. Kõigi meie oluliste kaubanduspartnerite majandusandusindeks aprillis tõusis ning küündis Soomes, Rootsis, Saksamaal ja Taanis üle ajaloolise keskmise.

Aprillis oli Eesti konjunktuuriinstituudi poolt küsitletud ettevõtete kindlustunde indikaator samuti märgatavalt paranenud ja muutunud taas positiivseks (+3 punkti), aasta tagasi oli see näitaja -28. Aprillis prognoosis 40% tööstusettevõteteid, et eksportellimused järgmisel kolmel kuul kasvavad. ● EPL

Aktsionäride korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teade.

Aktsiaselts Eesti Golfikeskus, registrikood 10095562, aadress Niitvälja, Keila vald, 76603 Harjumaa, Eesti Vabariik, kutsub kokku aktsionäride korralise üldkoosoleku **16. juunil 2010.a. algusega kell 17:00** AS Eesti Golfikeskuse klubihoones aadressil Niitvälja, Keila vald, 76603 Harjumaa, Eesti Vabariik.

Osalejate registreerimine algab samas kell 16:00.

Üldkoosoleku päevakord:

- 2009.a. majandusaasta aruande kinnitamine;
- Nõukogu liikmete valimine;

Osalemisel palume esitada:

- füüsilisest isikult aktsionäri - isikut tõendav dokument, esindajal lisaks ka volikiri;
- juriidilisest isikust aktsionäri esindajal - koopia kehtivast registrikaardist või muust õigusvõimet tõendavast dokumendist ja isikut tõendav dokument. Volituse alusel esindajal lisaks eeltoodule ka volikiri.

Aktsionäridel võimalik tutvuda AS Eesti Golfikeskus 2009.a. majandusaasta aruandega AS Eesti Golfikeskuse klubihoones aadressil Niitvälja, Keila vald, 76603 Harjumaa, Eesti Vabariik.

AS Eesti Golfikeskus juhatus

Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed kuulutab välja lihtmenetlusega avatud hanke:

Keelekümbusprogrammi 2010. aasta konverentsi korraldusteenuse ostmine

Pakkumuste esitamise tähtaeg:
21. juuni 2010 kell 11:00

Pakkumused tuleb esitada:
Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed
Liimi 1 (III korrus), 10621 Tallinn

Hankedokumentatsiooni pakkumuse koostamiseks saab küsida e-posti aadressil: ulvi.myyrsepp@meis.ee

26.-27. oktoobril 2010 toimuvat konverentsi toetab Haridus- ja Teadusministeerium

Kuldse Palmioksaga pärjati budistlik lugu

63. Cannes'i filmifestivali peaaahinna pälvis Tai režissöör Apichatpong Weerasethakuli film „Onu Boonmee, kes võis mäletada oma eelnenud elusid”.

See on kummaline lugu onu Boonmeest, kellel on neerud haiged ja kes varsti sureb. Teda külastavad surnud abikaasa ja kaua kaotsis olnud poeg, kes sarnaneb ahviga. Metsa vahelt vaatavad süsimustad karvased punaste silmadega tegelased, kuidas elavad ja surnud omavahel asju ajavad. Kõige aluseks on budism – usk, mis lubab reinkarnatsiooni. Weerasethakul on seganud usu, müüdid, lapsepõlve kollitjutud ja õudusfilmide sugemed, luues kordumatu ja veidi naljaka maailma. Filmi vaadates tekkis tahtmatult paralleel Andrus Kiviräha loominguga.

Võidufilm pakkus üllatuse, aga kui mõelda, mis laadi filme žürii esimees Tim Burton ise tei-

nud on, siis ehk polegi see nii suur üllatus. 1970. aastal sündinud Weerasethakul pole Cannes'is uustulnuk, 2002 sai ta siit Vaatenurga programmi auhinna („Blissfully Yours”) ja 2004 žürii preemia („Tropical Malady”).

Grand prix sai Xavier Beauvois' „Jumalatest ja inimestest”, ja oli algusest peale kindel, et mingi auhinna peab see jumala ja inimese vahetõrje lahkav film saama. Lugu on tsistertsismun-kadest, kes elavad Alžeerias muslimite keskel. Kui äärmuslased seal võimu võtavad, tekib küsimus, kas lahkuda või jääda ja surra – mungad otsustavad jääda. Tugev stsenaarium, head näitlejatööd, suurepärane lavastus, mõtlemapanev tulemus.

Tagaplaanil paistab poliitika

Parima režissööri auhinna sai Mathieu Amalrici film „Tuuril” trullakatest Ameerika striptiisitaridest, kes Prantsuse rannikul ringi sõidavad. Tšaadi film „Kisendav mees” sai žürii preemia. Aeglases rütmis kulgev film jutustab isa ja poja suhetest kodusõja, korruptsiooni ja vae-suse taustal.

Ka mees- ja naisnäitleja auhind läksid küllaltki ootuspäraselt Javier Bardemile (Alejandro Gonzalez Inarritu „Biutiful”) ja Juliette Binoche'ile (Abbas Kiarostami „Koopia õige”). Üllatlikult anti välja ka teine parima meesnäitleja preemia, mis läks

Võidufilmis onu Boonmeest kohtuvad elavad ja surnud.

FOTO: KAADER FILMIST

Elio Germanole osatäitmise eest Itaalia neorealistikus ja ühiskonnakriitilises filmis „Meie elu” (rež Daniele Luchetti).

Parima stsenaariumi auhind anti aga Lee Chang-dongile „Poesia” eest – Korea film on kena ja südamlik lugu vanaemast, mis vastandab ja ühendab karmi reaalsuse ja luule.

Kuigi auhindajad on vältinud poliitiliselt riskantseid filme, jääb 63. Cannes'i filmifestivalist meelde ennekõike žürii liikme Jafar Panahi demonstratiivselt tühjaks jäetud tool – Iraani äär-

Weerasethakuli filmi vaadates tekkis paralleel Andrus Kiviräha loominguga.

muslik muslimivalitsus hoiab filmiloojat vangis.

Meelde jääb ka see, et prantslased ise avastavad valuliselt oma ajaloo seni läbiuurimata ja mahavaikitud löike. Palju arutlusainet pakkus festivali viimastel päevadel võistluskavas olnud Rachid Boucharebi Alžeeria vabadusvõitlusest jutustav film „Väljaspool seadust”, mille linastust saatsid ranged turvameetmed. Prantsuse natsionaliste ärritav, heade näitlejatöödega, gangsterifilmi sugemetega tem-pokas lugu pakub ühtlasi universaalse vaatenurga revolutsioonile. ●

EMAJÕE SUVETEATRI SUUR SUVI

“PÕRGUPÕHJA UUS VANAPAGAN”

TARTU TOOMKIRIKU VAREMETES
2. juuli - 24. juuli kell 19.00

“MASK” LAULUPEOMUUSEUMIS
11. juuni - 19. juuni

“RAHA” TOOMEL OHVRIKIVI JUURES
juuli - august

“LOLLA” LAULUPEOMUUSEUMI PARGIS
25. mai - 3. juuni

“3 PÕRSAKEST JA HEA HUNT”
LAULUPEOMUUSEUMI PARGIS
11. - 15. august

PILETITE SOODUSMÜÜK 31. MAINI!

Robin Juhkental: tunnen end Oslos laval kindlalt

EUROVISION

Robin Juhkentali laulu „Siren” esitab Malcolm Lincoln tänases poolfinaalis kolmandana.

Tiiu Laks, Mart Niineste
kultuur@epl.ee

Nii tänasest kui ka neljapäevast poolfinaalist pääseb edasi kümme paremat, kes võistlevad laupäeva õhtul kell 22 algavas finaalis.

„Ma arvan, et teeme oma asja hästi ära. Ei oska midagi lubada ega oodata,” sõnas bändi Malcolm Lincoln laulja Juhkental ja täpsustas: „Närvid on korras, tervis on korras. Ja hää! pole ära. Tunnen end kindlamalt kui Eesti Laulu finaalis. Praegu on küll hea tunne.”

Eri kihlveokontorid paraku Eestile edasipääsu finaali ei ennusta ja ka võidu tõenäosuse pingereas asub Malcolm Lincoln võistluslaul tabeli alumises otsas, samas kui tipus on Aserbaidžaan ja Saksamaa.

Ent Google'i otsingute põhjal genereeritud populaarsustabelis püsib Eesti laul esimese kümne seas. Eile Tallinnas esinenud Kanada laulja Rufus Wainwright, kes Juhkentaliga Oslos kohtus, arvas, et „Siren” Eurovisioni ei võida, kuid võiks tema meelest pälvida Grammy.

FOTO: INDREK GALETIN (EBU)

Kihlveokontorid Eesti laulu ei soosi, internetikasutajad aga küll.

Esimest korda selgitatakse edasipääsejad välja selles poolfinaalis osalevate maade televaatajate ja muusikaspetsialistidest koostatud žüriide hääletustulemuste liitmisel. Nagu alati, on finaalis endale koha kindlustanud Euroopa nelja suurima ringhäälingu Prantsusmaa, Inglismaa, Hispaania ja Saksamaa ning võistluse korraldaja Norra esitatud laul.

Reikop või Juur ja Kivirähk

Traditsiooniliselt pakub Eesti rahvusringhääling lauluvõistluse jälgimiseks välja kaks võimalust. Esimene on teletükk, mis annab aastatepikkuse kogemusega Eurovisioni-kommentaari

tori Marko Reikopi seltsis. Teine võimalus on kuulata Raadio 2-st, mida arvavad asjast muusikakriitik Mart Juur ja humorist Andrus Kivirähk. Võimalik on ka kahte varianti kombineerida, Starmani klientidel piisab selleks digiboksi audio valikusse sisenemisest. Kell 22 algavat otseülekannet saab jälgida ka internetis.

Hääletamiseks on kaks võimalust: helista oma lemmiklaulu numbrile (töötab Elioni, EMT, Elisa, Starmani ja Tele2 võrgus) või saada mobiililt numbrile 16114 lühisõnum lemmiklaulu järjekorranumbriga. Nii kõne kui ka sõnumi hind on kümme krooni. ●

Õnneliku lõpuga koondamislugu

SUHTUMISE KÜSIMUS

Lühifilm võib ajada äratundmisest nutma, naiivsuse tõttu naerma või anda lihtsalt infot.

Agne Narusk
agne.narusk@epl.ee

„Saad aru, sa lähed hommikul tööle, kõik on kõige paremas korras, ja siis täiesti lambist, nagu välk selgest taevast, lastakse sind lahti. Siis sa saad aru, kui nõrk ja jõuetu sa oled. Ma ei ole julgenud isegi naisele öelda. Ja mind valdab sihuke viha!”

Seda räägib päevapealt töölt koondatud Tõnis Mardile. „Pole hullu, kümme kilti tapab viha, küll me midagi välja mõtleme,” ähib sõber Mart joostes ja meeste sammude madin kaob kaadrist välja. Kellele stseen elust, kellele vaheldus tööpäeva.

Aasta eest septembris riputas töötukassa oma kodulehele lühifilmi „Suhtumise küsimus”, mille valmimist juhtis sotsiaalministeerium ja raha saadi Euroopa Sotsiaalfondist. Selle ajaga on töötus puudutanud vähemalt 88 000 Eesti inimest.

„Seda lühifilmi vaadatakse

päris palju, töötukassa kodulehel küll vähem kui YouTube'i vahendusel,” ütles töötukassa avalike suhete juht Erko Vanatalu. „Meie kodulehel juhivad edetabelit kindlalt ikkagi töökuulutused.” Üheksa kuuga on „Suhtumise küsimus” kogunud 1222 vaatajat, nii 55 inimest kuus, seda üksnes töötukassa kodulehe kaudu. Võiks ju olla rohkem, kuid praegustele töökoha kaotanutele suunatud infotulva kõrval pole sel enam informatiivset väärtust, pigem süstib väikse annuse mingit

„Sa oled tegelt väga kõva vend, aga kahjuks ma ei saa mitte midagi teha.”

emotsiooni. Positiivset või negatiivset, kuidas kellelegi.

„Stsenaariumi saamiseks tegime konkursi. Keskpärased kirjutised tulid ning olime väga üllatunud, kui äkki oli meie laual selline särav töö,” meenutab Marge Sassi, sotsiaalministeeriumi teavitusspetsialist. „Tasu ei olnud kirjutajale projekti raames võimalik maksta, nii saime teda tänada tugeva käepigistuse ja väikese kingitusega.” „Tema” on Tartu ülikooli

majandusteaduse tudeng Ave Lepik, kes enda sõnul otsustas lihtsalt proovida. Pani loo kirja, ehkki pole ise kirjeldatud kogunud ega lähedalt näinud. „Kirjutades ma üldse ei teadnudki, et plaanis on filmi teha, tulemus oli hea, üsna stsenaariumi järgi,” ütles Lepik.

Sinu elu, ise valid

Lugu ise on n-ö klassikaline: Tõnis on noor edukas mees, kelle hommikud algavad rahuloleva ringutusega suure kollase eramaja aknal. Rõstib saia, suudleb naist ja läheb tööle. Ülemus kutsus ta oma kabinetti: „Sa oled tegelt väga kõva vend. Ma olen su töötulemustega tegelt väga rahul, aga kahjuks ma ei saa mitte midagi teha. Ole tubli, sa saad kindlasti hakkama.”

Tugev käepigistus, ja Tõnis astub tänavale. Järgnevad tulu- tud tööintervjuud, diivanil lõ- sutamine, surnud kala pilk. Ühe valikuna pakub film võimalust kolida suure paneelmaja pisi- kesse korterisse, sest Tõnise naine on pere ainsa toitja rollist väsinud.

Aga võib ka minna teisiti, pakub film veel üht varianti: sõbraga metsajooksu tehes lah- tub Tõnise viha, kamina ees is-

FOTOD: RENE SUURKAEV

tudes lööb „lambike” peas põle- ma. Tõnisest saab ettevõtja, omaenda kaminasalongi oma- nik.

Ilus lõpp on enamasti ainult filmidel, kuid sõnum, mida „Suhtumise küsimus” mõne minuti jooksul annab, aitab neidki, kel on, kuhu hommikuti kodust minna. „Elu on elu ja sellega tuleb lihtsalt hakkama saada, mida tahes see meile ette ei viskaks,” ütleb film.

Töökoha kaotusse kergemalt suhtuvatele inimestele mõjub sellise filmi nägemine kindlasti hästi, väga ränkade üleelamiste korral võib see aga kõvasti vihastada, nentis tööpsühho- loog Taimi Elenurm. „Inimesel on vaja samastumise võimalust kellegagi, kel juhtus samamoo- di, kuid kel läks hästi, see innus- tab tegutsema,” julgustas psüh- holoog häid näiteid otsima.

Sama projekti „Abiks tööotsi- jale” ajal tehti kutseliste näitleja- te abiga valmis ka neli õpetlikku klippi: kuidas käituda tööinterv- juul, mida pakub töötukassa jne.

Lähinädalatel kuulutab sot- siaalministeerium välja teise- gi filmivõistluse, seekord 9.–12. klassi õpilastele internetis. Viie- minutiline mis tahes formaadis lühifilm peab olema võrdsete võimaluste teemal. ●

Vaata lühifilmi ja klippe:
WWW.BOMS.EE

Kaadrid töötukassa lühifilmist „Suhtumise küsimus”, stsena- rist Ave Lepik

●●● **epl.ee**

HAKKA ETTEVÕTJAKSI!

Nõustamine

Mobi tuleb kolme maakonda

●● Töötukassa mobiilne ring- sõit ehk Mobi jõuab sel nädalal Järva-, Viljandi- ja Harjumaale. Juttu tehakse tööturu olukorrast, töötusisemisest, töötukassa paku- tavatest teenustest ja toetustest. Räägitakse kohalikust ettevõtlus- est ning tööväljavaadetest piir- konnas.

Täna on Mobi Arukülas, homme Kuusalus. ● **A. N.**
Vaata ajakava:
WWW.TOOTUKASSA.EE

Mehed ja naised

Mehed ja naised kindlatel aladel

●● Enam kui pool Eesti inimes- test töötab ametites, kus ühe sugupoole esindajad moodus- tavad töötajate koguarvust 75 protsenti või enam. Sellega on Eesti üks mahajäänumaid EL-i riike, viitas sotsiaalminis- teerium uuringutele. ● **A. N**

Arv

3014

töökohta
oli töötukassal vahendada 20. mai seisuga. Neist 2839 asus Eestis.

Eesti Päevaleht võtab tööle

TEHNILISE TOIMETAJA,

kelle peamiseks ülesandeks on lehe küljendamine ja trükkiettevalmistus.

Eeldame:

- huvi meedia ja igapäevase ajalehetegemise vastu
- kujundusprogrammi QuarkXpress ja Photoshopi kasutamise oskust
- tehnilist taipu
- korrektsust, kohusetundlikkust ja täpsust
- pinge- ja rutiinitaluvust
- valmisolekut õhtuti töötamiseks
- kasuks tuleb meediatöö- ja juhtimiskogemus

Pakume:

- tööd graafiku alusel
- häid töötingimusi
- sõbralikku ja toetavat meeskonda
- korralikku tasu ja eduka töö korral boonuseid

CV ja motivatsioonikiri palume saata hiljemalt **10. juuniks** Eesti Päevalehte aadressil Narva mnt 13, Tallinn 10151 või e-kirjaga mariliis.must@epl.ee märgusõnaga „tehniline toimetaja”.

↑

ICE

KASVAV
ETTEVÕTE

MOTIVEERIVAD
TÖÖTINGIMUSED

PROFESSIONAALNE
MEESKOND

K-rauta on juhtiv ehitusmaterjale ning kodukaupu pakkuv kontsern Põhjamaades, Baltikumis ja Venemaal, kus Eestis töötab üle 400 inimese. Hetkel on Eestis üheksa K-rauta kauplust.

TÖÖD SAAB haldusjuht,

kelle peamiseks ülesanneteks on:

- Haldustööde teenuseosutajate leidmine, ehitus- ja remonditööde ning valve- ja koristusteenuse lepingute sõlmimine, suhete hoidmine ning arendamine partneritega;
- Ettevõtte hooldustegevuse juhtimine ja järelevalve, sh regulaarsed kontrollid ja aruandlus tähelepanekute kohta;
- Ettevõtte tegevusega seotud turva ja töökeskkonna riskide juhtimine – riskide hindamine, ennetamise planeerimine, järelevalve;
- Tööandja regulatsioonide järgimine ja järgimise kontrollimine teiste töötajate poolt;
- Inventari, sisustuse ja abivahendite hankimine ning korrashoiu tagamine.

Sobival kandidaadil on:

Kõrgem tehniline või haldusalane haridus, eelnev juhtimiskogemus halduse valdkonnas vähemalt 2–3 aastat. Tal on teadmised äripindade tegevustest tulenevate erinõuete osas ning töö- ja tuleohutuse valdkonnas. Edukas kandidaat valdab eesti, inglise ja vene keelt, tunneb heal tasemel Auto Cad kujundusprogrammi, on tulemustele orienteeritud ja eesmärgipärane, on heal tasemel läbirääkija.

Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel
Töö asukoht: Tähetorni 100a, Tallinn
Kandideerimise tähtaeg: 30.05.2010

Kandideerimiseks palume saata CV ja soovivaaldu e-posti aadressile **personal@rautakesko.ee**
Lisainfo: www.rautakesko.ee

K-RAUTA
koos teeme paremini

Lisa pakkumine soodsaimasse tööportaali! Hind 350 kr/kuu

Hyppeaud.ee

NB! Asume nüüd uuel aadressil:

TEA Keeltekool
Tammisaare Ärikeskus,
Tammisaare tee 47, III korrus, Tallinn 13116
Kontakt: 523 1119; kool@tea.ee
www.tea.ee

UUS! Kreeka keel

Inglise, saksa, vene, eesti, prantsuse, soome, itaalia, rootsi, hispaania, portugali, hiina, jaapani, araabia, türgi, läti, leedu, poola ja heebrea keel.

Üld-, firmasisesed- ja intensiivkursused, individuaalõpe, keeleõpe välismaal.

Aastaringelt: 60 ak/t al. 3946.- + km

NB! Intensiivkursused al. 2665.- + km

Soodustas püsiklientidele!

Suvekursuste kuuma hinnad:

• 40 ak/tundi **2500 kr + km** (tavahind 3083 kr + km)

• 60 ak/tundi **3400 kr + km** (tavahind 3946 kr + km)

inglise ja eesti keel

• 60 ak/tundi **3800 kr + km** (tavahind 4474 kr + km)

muud keeled

Pakkumine kehtib kuni 1. juulini 2010.a.

KÜSI HINNAPAKKUMIST FIRMASISESTELE KURSUSTELE!

Lisainfo www.tea.ee

VASTUVÕTUKATSEDE KUNSTIKOOLI!

Reedel, 28. mail kl 16

Laupäeval, 29. mail kl 10

Esmaspäeval, 31. mail kl 16

teisipäeval, 1. juunil kl 16

Katsetele tulekuks palume valida üks nendest aegadest. Kooli võetakse 2010. aasta sügisel 5. klassi minevaid ja vanemaid õpilasi. Registreerimine kohapeal. Kaasa: harilik pliats, pintsliid, guaššvärvid. Katsetele ootame õpilasi koos lapsevanemaga.

Teave tel 662 2242, 5330 1600, info@tallinnakunstikool.ee

Tallinna Keeltekool

MTÜ Keeltemaja
Endla 22
www.tallinnakeeltekool.ee
Tel 6620996 ja 6620706
HTM koolitusload

Suvised intensiivkursused 01.-21.06.

- Hispaania keele vestluskursus (B1-B2 tasemele)
- Prantsuse keele vestluskursus (B1-B2 tasemele)
- Saksa keel taasalustajatele
- Inglise keel 0-algajatele
- Inglise keel kesktasemele (B1-B2)

Hind: 2200 kr./ 30 a-t

TALLINNA BALLETIKOOL VÕTAB VASTU UUSI ÕPILASI

OOTAME
POISSE JA TÜDRIKUID,
KES TÄNAVU LÕPETAVAD 4. KLASSI.
KOOL ANNAB ERIALASE JA ÜLDHARIDUSE.

ÕPPETÖÖ ON TASUTA.
KOOLIL ON INTERNAAT

INFO

JÄRGESTATUD SISSEASTUMISKATSETELE
TÖÖPÄEVADEL KELLA 10-14 KOOLI KANTSELEIS
TOOMPEAL, TOOM-KOOLI 11
VÕI TELEFONIL 6443387

Jurist selgitab: ületunnid, lepingu ühepoolne muutmine ja töötutoetus

Helve Toomla
jurist

• Minu tööpäev algab kell 8.30 ja lõpeb 21.30. Kas võin tööpäeva kohe kell 21.30 ka lõpetada või pean tõesti jääma inventuuri tegema, nagu ütleb poe juhataja? Sel moel peavad kõik töötajad tegema iga päev vähemalt ükskaks ületundi, mille eest raha ei maksta.

Arvatavasti töötab küsija summeeritud tööaja arvestuse alusel, vastasel korral tehtaks iga päev ületunnitööd.

Igapäevase inventuuri tegemine võib olla töötaja kohustus. Selleks kuluv aeg kuulub kindlasti tööaja hulka, olgu selle arvestusviis milline tahes. Summeeritud tööaja arvestuse puhul selgub ületunnitööd alles arvestusperioodi lõpuks. Näiteks kolmekuulise arvestuse korral selgub kolmanda kuu töögraafi-

kust, kas kuu lõpuks ületavad töötunnid kokku kolme kuu tööaega või mitte.

Ületunnitöö eeldab üldjuhul poolte kokkulepet. Kui selgub, et arvestusaja lõpuks tekib ületunnitöö, tuleks töötajal pöörduda tööandja poole palvega vähendada tööaega või sõlmida ületunnitöö tegemiseks leping, milles oleks kirjas ületunnitöö hulk, tegemise aeg ja hüvitamise viis – kas vaba aja andmine või raha. Vaba aja puhul oleks mõistlik näidata ka aeg, millal seda kasutatakse, kuna seadus seda ei määra. Vaba aega peab seaduse kohaselt andma ületunnitöö ajaga võrdses ulatuses, rahalise hüvitamise korral tuleb tööandjal maksta 1,5-kordset töötasu. Kokku võib leppida ka suuremas hüvitises. Kui kokkulepet ületunnitöö rahaliseks hüvitamiseks ei ole, eeldab seadus (TLS § 44 lg 6), et tööandja hüvitab ületunnitöö vaba ajaga.

Küsimusest ei selgu lõunavaheaja kestus, mida tööaja hulka ei arvata, seetõttu on raske iga-päevase tööaja kohta hinnangut anda, kuid seaduse kohaselt peab töötajal üldjuhul olema vähemalt 11 tundi järjestikust puhkeajaga 24-tunnise ajavahe-miku jooksul. Kui sama aja jook-

sul töötatakse rohkem kui 13, näiteks 15 tundi, siis tuleb vahe-tult pärast tööpäeva lõppu anda täiendavat vaba aega võrdselt 13 töötundi ületanud tundide arvuga, näite kohaselt kaks lisa-tundi ehk kokku peab vaba aega sel juhul olema 13 tundi (11 + 2). • Ettevõtte korraldab ümber kogu senist palgasüsteemi, minnes üle tulemuspalkadele. Töötajate-le on vormistatud töölepingu li-sad, kuhu on ka sisse viidud lep-petrahvid saladuse mittehoi-dmise eest. Üks töötajatest keeldub muudatustele alla kirjutamast kolmel põhjusel: baaspalk on se-nisest umbes 10% madalam, lep-petrahv on liiga suur, töötaja on rase. Millised on tööandjapoolsed võimalused teha soovitud muu-datusi? Kas on võimalusi ühe-poolset töölepingut muuta, näi-teks rakendades TLS § 37? Ühepoolset tööandja töölepin-gu tingimusi muuta ei saa. TLS § 37 alusel töötasu vähendamine on tööandjal ühepoolsetelt või-malik, töölepingut seejuures ei muudeta. Selle sätte rakendami-seks peavad tööandjal olema et-tenägematud, temast mitteole-nevad majanduslikud põhjused, mistõttu ta ei saa anda töötajale kokkulepitut ulatuses tööd. Võrdeliselt vähendatud töötasu-

ga võib töötaja siis vähendada oma tööaega. Töötasu vähenda-mine on võimalik kuni kolmeks kuuks 12-kuulise aja jooksul.

• Kas 20-aastaselt liikumispuu-dega inimesel on õigus saada töötü abiraha? Tööl käinud ta va-rem pole, õpingud Astangu koo-lis jättis pooleli, kuid kavatseb sügisest neid jätkata.

Töötü abiraha ehk töötutoetus makstakse üldjuhul töötule, kes töötuna arvele võtmisele eelne-nud 12 kuu jooksul on vähemalt 180 päeva olnud hõivatud töö või sellega võrdsustatud tegevu-sega ja kelle kuusissetulek on väiksem 31-kordsest töötutoetu-se päevamäärast ehk siis 1019 krooni ja 90 senti.

Tööga võrdsustatud tegevu-seks peetakse muu hulgas õppi-mist õppeasutuse päevases õp-pevormis või täiskoormusega, kuid seda ainult juhul, kui töötü on õpingud lõpetanud. Tööga hõivatust ei nõuta, kui inimene on olnud töötü püsivalt töö-võimetuks tunnistamise tõttu. Küsijale saavad ammendava vastuse anda töötukassa spetsia-listid. Nende poole saab pöördu-da telefonil 15501 või meili teel info@tootukassa.ee. •

Saada oma tööalane küsimus:
agne.narusk@ep.ee

Kaugtöö

Laulasmaal avas ukse lastehoiuga kaugtöökeskus

• Laulasmaa kaugtöökeskuses on kuus sisustatud töökohta, mida saavad kasutada inimesed, kes ei pea oma töö tegemiseks ilmtingimata kaugemal asuvasse kontorissoitma. Kaugtöökeskus sobib eriti hästi paindli-ku töökorraldusega väikefirmale või telefoni- ja veebiteenuse pakkujale. Laulasmaa keskust

eristab seni rajatutest lapsehoiu võimalus: kuni ema-isa kaug-kontoris asju ajavad, saab lapse jätta hoidjate valvata.

Eesti kaugtöö ühingul on plaanis rajada kokku 15 kaug-töökeskust üle Eesti, lähiajal avavad ukse Kuusalu ja Kanepi valla, Abja-Paluoja ja Narva kes-kus. • Agne Narusk

Kohtla Vallavalitsus kuulutab välja avaliku konkursi Kukruse mõisa külastuskeskuse juhataja ametikoha tämiseks

Külastuskeskus asub Kukruse külas Kohtla vallas Ida-Viru maakonnas.

Külastuskeskuse juhataja ülesanne on Kukruse mõisa käivitamine, majandamine, külastuskeskkonna kujundamine, Kukruse mõisa turundamine, ürituste planeerimine, läbiviimine, giiditeenuse osutamine või korraldamine; Kukruse mõisa ja pargi arendamine, projektitaotluste kirjutamine.

Külastuskeskuse juhataja ametikohale esitatavad nõuded:

- 1) soovitav kõrgharidus (turismi, majanduse jne valdkonnas);
- 2) soovitav vähemalt 3-aastane organisatsiooni juhtimise kogemus;
- 3) eesti keele oskus kõrgtasemel ja kahe võõrkeele oskus (üks soovitatavalt inglise keel) vähemalt kesktasemel;
- 4) majandusalasel üldteadmised ja juhtimispõhimõtete tundmine;
- 5) hea suhtlemisoskus, sealhulgas oskus suhelda avalikkusega ning teha koostööd avalike huvide elluviimisel, kohuse- ja vastutustunne ning stressitaluvus;
- 6) hea arvutioskus;
- 7) algatusvõime ja loovus;
- 8) valmisolek paindlikuks tööajaks

Omal poolt pakume:

- huvitavat ja mitmekesist tööd ning suurepärase eneseteostuse võimalust;
- võimalust käivitada ja arendada uut Ida-Virumaa turismimagneet-ik Kukruse mõisa külastuskeskust ja parki.

Konkursil osalemiseks esitada **02. juuniks 2010** Kohtla Vallavalitsusele aadressiga Järve küla 2, Kohtla vald, Ida-Viru maakond või meiliaadressile kohtlavr@kohtlavr.ee järgmised dokumendid:

- 1) soovialdus,
- 2) elulookirjeldus,
- 3) haridust tõendava dokumendi koopia.

Lisainfo 5165521; 337 3389 Etti Kagarov

Töötute klubi

Ettevõtlike töötute klubi ootab uusi liikmeid

• Neljapäeval alustab tööd uus ettevõtlike töötute grupp, jaanuarist koos käinud klubili-sed panevad oma ühisürituste-le punkti.

Nagu klubi nimigi ütleb, keskendub Tallinna kesklinna töötute ettevõtliklubi ettevõt-lusele, kavas on rääkida lähe-malt äriplaani koostamisest,

toetuste taotlemisest jne. Klubi tegevusplaan on tihe, koos käiakse kaks korda kuus kolm tundi korraga, programm kestab läbi suve.

Seniste klubiliste tegevusest saab ülevaate netileheküljelt <http://groups.google.ee/group/tettevotlusklubi>. • Agne Narusk

Eesti Päevaleht võtab tööle

KLIENDITEENINDAJA

(lapsehoolduspuhkusel oleva töötaja asendajaks)

Eeldame:

- teenindusvalmidust ja väga head suhtlemisoskust
- valmisolekut töötada nädalavahetustel
- head pingetaluvust
- korrektust, täpsust ja kohusetunnet
- head arvuti kasutamise oskust
- enesetäiendamise- ja õppimistahet
- väga head eesti keele valdamist kõnes ja kirjas
- vene keele oskust kõnes ja kirjas
- inglise keele oskust suhtlustasemel

Pakume:

- sõbralikku ja toetavat meeskonda
- korralikku töötasu
- erialaseid koolitusi

Avalduse ja elulookirjelduse palume saata hiljemalt **31. maiks** Eesti Päevalehte aadressil Narva mnt 13, Tallinn 10151 või e-posti aadressil maria@ep.ee märgusõna „klienditeenindaja“.

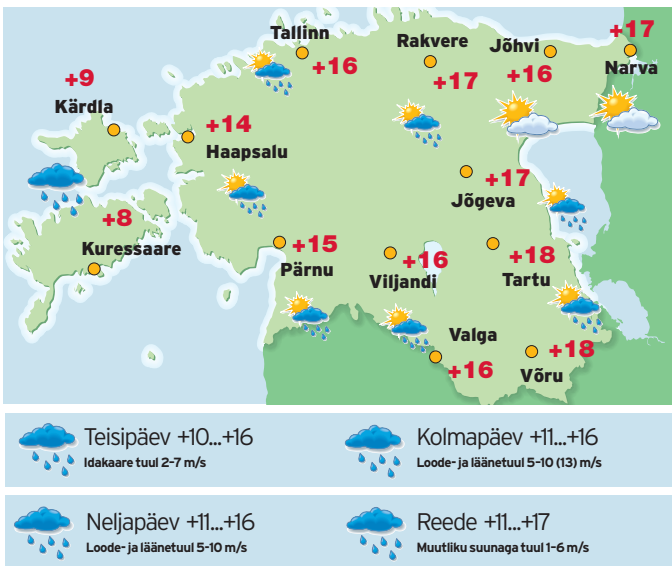

Merepisik on nakkav!
169.-

●●● Eesti Päevaleht

Ilm:

www.ilm.ee • www.bbc.co.uk • www.cnn.com

Ilm Eestis

Teisipäeva hommikul pilvisus tiheneb. Edela-Eestist alates hakkab vihma sadama. Puhub ida-

kaare tuul 2-7 m/s. Sooja on 10...16 °C. Ka kolmapäeval sajab paljudes kohtades vihma, pärastlõunal saju võimalus väheneb.

Täna Teles

+ Eesti Päevaleht +

Eurovisiooni 55. lauluvõistluse 1. poolfinaali ülekanne Oslost

22.00 ETV

Eestit esindab Robin Juhkentali laul „Siren”, mille esitab Malcolm Lincoln. Meie laul kõlab 1. poolfinaalis kolmandana. Kummastki poolfinaalist pääseb edasi kümme paremat, kes võistlevad finaalis laupäeval, 29. mail algusega kell 22.00.

Must kuld

21.25 ETV2

Dokfilm ühe mehe võitlusest õiglase hinna eest. Samal ajal kui läänemaailm naudib *capuccino*sid ja *latte*sid, närib Etioopia kohvikasvatajad kibe ebaõigluse tunne. Kuigi kohvitassi hind on üsna kõrge, jõuab tegeliku kohvikasvatajani sellest vaid väike osa.

ETV	KANAL 2	TV3
06.55 Terevisioon 08.55 Südamesi: Poosetajad ja petised (Heartbeat, Inglise 2004) 09.45 Terevisioon* 11.45 Prillitoosi õnnesoovid* 11.55 Prillitoos (eestikeelsete subtiitritega)* 12.45 Osoon* 13.10 Välisilm* 13.40 Välisilm esitleb: Eliitüksus BOPE (BOPE: The Dark Side of Rio, Prantsuse 2008)* 14.35 Mõõt on täis: Vägikaikavedu Hiinaga (Mattet är ragat/Mitta on täysi, Soome 2009)* 15.00 Ühtsainus Muigimaa, 4/5* 15.30 Tööotsija* 16.00 Eesti aja lood. Okupatsioonid: Epiloog* 16.30 Õnne 13 (Eesti 2004) 17.00 Aktuaalne kaamera 17.05 L.E. Saame kokku Tomi juures: Teeme lastepeo! 17.40 Südamesi: Poosetajad ja petised (Heartbeat, Inglise 2004)* 18.30 Aktuaalne kaamera 19.00 Ringvaade 20.05 Vabariigi kodanikud 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21.39 Luuletus: Jaan Pehk. Pidasin OP! 22.00 Eurovisiooni 55. lauluvõistluse 1. poolfinaali ülekanne Oslost (kommentaariga) 00.00 Ringvaade* 01.05 Batareja* 01.38 ERR-i uudised	06.00 Lindprii 06.45 Imelised salasõbrad 07.10 Pardilood 07.35 Kass Oggy ja kurjad prussakad 08.00 Reporter* 09.00 Tee õnnele*, 443 10.00 Armastuse meri*, 13/150 11.00 Kodu ja võõrsil*, 4733 11.30 Kahevõitlus* 12.00 Võsareporter* 12.35 Ühikarotid*: Kohtumised ja lahkimised - Hooaja viimane! 13.30 Komissar Rex: Hüpnosis 14.25 Lastega kodu: Kossuäss Jesse 15.00 Unistajad, 28/175 16.00 Armastuse meri, 14/150 17.00 Tee õnnele, 444 17.55 Kodu ja võõrsil, 4734 18.25 Kahevõitlus 19.00 Reporter 20.00 Krimi 20.30 Suur pauk (The Big Hit, USA 1998). R: Kirk Wong. O: Mark Wahlberg, Lou Diamond Phillips, Christina Applegate 22.20 Tõestamata kuritegu (Presumed Innocent, USA 1990). R: Alan J. Pakula. O: Harrison Ford. Põnevusdraama 00.45 Supernatural: Süda 01.35 Kaks ja pool meest* 02.00 Peamine kahtlusalune 03.40 Võsareporter* 04.05 Reporter* 04.55 Mootorite maailmas* 05.10 Meedium*	06.15 Yu-Gi-Oh GX 06.40 Nõiad 07.05 Käsna-Kalle Kantpüks 07.30 A.T.O.M. 07.55 Igavene homme* 08.55 Kirgedes torm* 09.55 Vaprad ja ilusad* 10.20 Kodu keset linna* 10.50 Miami Vice: Petis-Phil 11.45 Top Shop 12.10 C.S.I. Miami: Eeldatavalt süüdi* 13.10 Suhkruhertsogid: Lahti ja kinni 14.05 A-Rühm: Surmaleping 15.00 Mägidoktor: Emaintinktid 15.55 Kodu keset linna 16.25 Vaprad ja ilusad 16.55 Igavene homme 17.55 Kirgedes torm 18.55 TV3 uudised 19.30 Kodu keset linna 20.00 Kaua võib: Saatejuht Ain Allas 20.30 C.S.I. New York: Lahinguarmid 21.30 D-Tox (USA-Saksa 2002). Märl. R: Jim Gillespie. O: Sylvester Stallone, Charles S. Dutton, Kris Kristofferson, Robert Patrick, Tom Berenger 23.25 C.S.I. New York: Takso 00.20 Pögenemine: Tappev kast 01.15 NYPD Blue: Puhas lollus 02.05 Kaua võib* 02.35 Telejazz Live 04.55 Stop! 05.20 Kaua võib* 05.45 TV3 uudised*

ETV2, KANAL 11, TV6

ETV2

17.05 Ars et vita: Kunst ja alkohol (ETV 1996) **17.40** Tweenie-põngerjad: Õo vajub maale (Inglise 2000) **18.05** Lastekraan. Saame kokku Tomi juures: Teeme lastepeo! **18.50** Koolimäng (ETV 1982) **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **20.00** Pealtnägija (vene keelsete subtiitritega) **20.45** Eestimaa kuulsad inimesed: Jakobson (Eesti 2009) **21.00** Teel jalgpalli MM 2010 finaalturniirile **21.25** Must kuld (Black Gold, Inglise 2006) **22.45** Hiina metsik loodus, 5/6: Suure müüri taga (Wild China, Inglise 2008) **23.35** Uneteadus (Science des rêves, Itaalia/Prantsuse 2006)* R: Michel Gondry **01.21** ERR-i uudised

KANAL 11

06.05 Uudised vene keeles **06.35** Victoria*, 142/171 **07.20** Tee õnnele*, 245 **08.10** Aafrika südames* **09.00** Oprah*: Oprah komöödiatund **09.50** Top Shop **10.05** Victoria, 143/171 **10.50** Kodusaade* **11.30** Dieedidoktorid* **12.25** Top Shop **12.40** Lõksus* (Trapped, USA/ Saksamaa 2002) **14.35** Naistevahetus **15.25** Tee õnnele, 246 **16.15** Oprah: Vanglast vabanenud isatäti **17.10** McLeodi tütrede: Iga su sammu **18.00** Aafrika südames **18.55** Üks teist: Kal- lim diiteerib riietuse **19.15** Dieedidoktorid **20.10** Aardekütt **21.00** Häbitud: Saripetjad **21.55** 90210: Pole paremat koolipeost **22.45** Kuidas alasti hea välja näha **2** **23.40** Reporter **00.30** Aardekütt* **01.15** Night Chat **05.00** After Chat

TV6

06.00 Hommikustudio **10.00** Uudistemagasin **10.15** Nissani spordiseiklus **11.20** Top Shop **11.45** Kontor **12.15** Viimane templitüütel 1/2 (Kanada 2009)* **13.55** Kodu keset linna **14.25** A-Rühm* **15.20** Tähevärv SG-1* **16.10** NCIS kriminalistid* **17.00** Meeletu maailm **17.30** A-Rühm **18.30** Simpsonid **19.00** Perepea **19.30** Tähevärv SG-1 **20.25** KINOÕHTU: Sügis New Yorgis (USA 2000) **22.30** Kõige naljakamad koduvideod **23.00** NCIS kriminalistid **23.50** Perepea* **00.20** Simpsonid* **00.50** Kontor* **01.20** Trikimees Criss Angel* **01.50** Kõige naljakamad koduvideod* **02.15** Meeletu maailm* **02.40** Hollywoodi südames **03.05** Ameerika edetabel **03.55** Trikimees Criss Angel* **04.20** Nissani spordiseiklus* **04.45** Uudistemagasin

●●● PäevalehtPood
AVATUD KÕIGILE

pood.epl.ee

Osta neli suverehvi ja saad kingituseks 500-kroonise Villa Wesseti kinkekaardi!

KIIRUSTA!
10 kinkekaarti!

Pildi on illustreeriv tähendus. Pakkumine kehtib kuni kaupade järele.

Uus Eesti parim teedeatlas!

REGIO ATLAS
EESTI TEED 1:150 000

Endiselt täpsem ja enimmüüdud Eesti atlas on nüüd uue ja kasutajasõbraliku lehejaotusega ning mugavas ja vastupidavas plastiktaskus. Värskeima infoga teedekaardid mõõtkavas 1:150 000, linnakaardid 1:20 000, tasuliste parkimisalade info, kihelkondade piirid, metsavaheteed ja uued elamurajoonid, UTM võrgustik, linnadevahelised kaugused, kohanimede register. Ülevaatlik Eestimaa reisijuht tutvustab ligi 4000 huviväärsust üle Eesti.

TASUTA kaasas Eesti ülevaatekaart - mõnus abiline teekonna planeerimisel!

Ettetellimine tel 680 4444 või raamatud@epl.ee või internetis pood.epl.ee

Telli kohe
ette ära - hind
vaid 195 kr!

*Atlased saadetakse arve tasunud tellijatele Eesti piires kulleriga koju kätte alates 31. maist. Postikulu maksab Eesti Päevaleht.

●●● Eesti Päevaleht

Täna on sündinud:

Vladimir Hižnjakov, füüsik, 1938
Kalle Kurg, luuletaja, prosaist, kirjanduskriitik ja tõlkija, 1942
Jaak Jaaniste, astrofüüsik, 1944
Hans Miilberg, operetilaulja, 1945
Malle Pärn, näitleja, 1945
Liina Kulles, režissöör, 1947
Eha Komissarov, kunstiteadlane, 1947
Are Kont, geograaf, 1952
Andres Taliäär, riigiametnik, 1957
Eduard Toman, näitleja ja lavastaja, 1960
Eha Rünne, kergejõustiklane, 1963
Tauno Kangro, skulptor, 1966
Priidu Pärna, riigiametnik, 1971
Erki Pütsep, jalgrattur, 1976

Nimepäev

Urban, Urbo, Urves, Urvo

Sudoku:

Pappocom

Lahendused ja vihjed: www.sudoku.com

	1	4		8		6		
	6	7			4			
8	2	3	9					5
				5			7	
			6		2			
	9			4				
	3				6	9	2	5
			4			8	1	
		8		2		7	3	

SUDOKU reeglid

Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda vaid ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

5	1	6	4	7	9	8	2	3
9	8	2	6	5	3	4	7	1
7	4	3	2	8	1	9	5	6
1	2	9	3	6	5	7	4	8
3	7	5	8	4	2	1	6	9
4	6	8	1	9	7	5	3	2
6	9	1	7	2	4	3	8	5
2	5	7	9	3	8	6	1	4
8	3	4	5	1	6	2	9	7

SUDOKU EPL ONLINE'IS

Mängi aadressil www.epl.ee/sudoku

Horoskoop+ristsõna

JÄÄR Sinu ambitsioonid on suured, kuid sa ei soovi partneriga koostööd teha. Soov kõike ise otsustada vähendab su sotsiaalseid võimalusi.

SÖNN Kuu positsioon viitab partnerluse suuremale osakaalule. Intiimsuhe võib rohkem esile tõusta, mis kindlasti elule uut värvi lisavad.

KAKSIKUD Oled rahutus ja kiirustavas meeleolus, mistõttu võid kergesti mõne vea teha. Kuid kui viitsid süveneda, saavutad paremaid tulemusi.

VÄHK Nii koostöö kui ka konkurents on aktuaalsed. Keegi loobib kõikaid kodaratesse. Hoidu tülidest, püüa jääda neutraalsete teemade juurde.

LÕVI Meeldivalt nostalgiliste mõjudega, ennast analüüsima kallutav päev. Kui sul on lapsed, siis täna saad nendega väga hea kontakti.

NEITSI Suhetes oled preten-sioonikas ja kaldud kritiseerima. Kipud välja mõtlema iga-suguseid auahneid plaane, sest sind häirib konkurents.

KAALUD Kuna suurepärases intellektuaalses vormis, suudad nii mõnegi probleemi läbi hammustada. Ilma vastu võid täna olla ülitundlik.

SKORPION Tugevad tunded: iha ja viha kipuvad kergesti kohti vahetama. Üritad läbi lüüa iga hinna eest. Teed kõike suure innuga ja kulutad palju energiat.

AMBUR Päev võib tuua keerulisi pisiprobleeme, mis sul närvi mustaks ajavad. Teisel tasandil võid tunda end kas uimasena või siis ülitundlikuna.

KALJUKITS Tunned, et oled valmis mõne muudatuse tegemiseks. Samal ajal ei söanda sa astuda seda esimest sammu. Vajad ehk sõbra innustust.

VEEVALAJA Astroloogiline seis lisab su elule värvi ja intensiivsust. Pead olema täpne, konkreetne ja võimeline oma sõnade ja tegude eest vastutama.

KALAD Tunned suurt vastuolu kodu ja koduvälise ning kääre harjumuste ja uute kogemuste vahel. Kas minna julgelt edasi või tõmbuda hoopis tagasi?

	LIND	MEREPOHJA KÕRGENDIK	MERIFORELL	KÖÖGIVILJ	AAR	LINN MOSKVA OBLASTIS	ESIALGU	RAHAÜHIK	SOOGI JUURDE
	KELVIN	NAISENIMI	GLOBÄÄLNE MOBLISIDE-SÜSTEEM	LÕOMA	JALG-RATUR	KINNITUS-VAHEND	DEURIRUM TREMENS	ENDINE SOOME ARHITEKT	KUULUV VIN LÄMMASTIK
VÄIKE HAKKLIHA-PALL									
MEELE...-ÄRIMEES									
2 x TÄHT									
SIGIMATU									
KAITSET VAJAV									
KUNSTNIK MAARIT ...									
... BENE!									
APETITI TEKIV									
AUTO-MARK									
PAGARI-TOODE									
...VATT (müürid -vatti)									
SALAPARANE TÄDI									
ON SIIS?									
AMERIKA ... (lõbustus-porgis)									
TÄNAV									
...JAHU									
BRITI LAULJA ... JOHN									

Baskini anekdootid

●● Venemaal tolli- ja maksu-ametis kõnnib väike poiss. Käib uhkelt ringi, pea püsti. Üks töötaja, vanem mees, peatab poisi ja küsib: „Mis sa siin teed, poiss, ja kuidas sa üldse siia sattusid?“ „Ma olen Pavlik Morozov,“ vastab poiss.

●● Malle kutsus Andrus neli korda oma koju, kui vanemad olid puhkusel, pilgutas Andrusse 140 korda silma, kirjutas talle interneti kaudu kaheksa kirja, kutsus 23 korda kinno ja 13 korda diskole ning näitas oma pildialbumit „Minu saunaskäik“. Andrus peab Mallet sõbraks.

1. küsimus: „Miks Andrusel on sellised pidurid peal?“
 2. küsimus: „Võib-olla peab Malle loobuma peentest vihjetest?“

●● Vaguni kupees istuvad neli naist. Kõik söidavad kahenädalase kuurordipuhkuselt koju. „Lähem koju, räägin oma mehele kõik ära!“ lausub üks naine. „Loll oled või?“ küsib teine. „Küll on julge!“ lausub kolmas. „On ikka mälu!“ lausub neljas. ●● Mäletan juhtumit, kui ma olin veel väike poiss (umbes nelja-aastane). Lasteaiatädi joonistas tahvlile viis päikest ja palus need kokku lugeda. Ma registasin oma väikest aju ja sosistasin: „Viis.“ Ja mis te arvate? Lasteaiatädi ütles: „Vale!“ „Kui palju siis?“ küsisin mina. Tädi ütles: „Me pole veel viieni õppinud, sellepärast on siin kaks päikest ja veel kolm päikest, on selge?“ Sellest ajast alates ma vihkan matemaatikat!

Loto

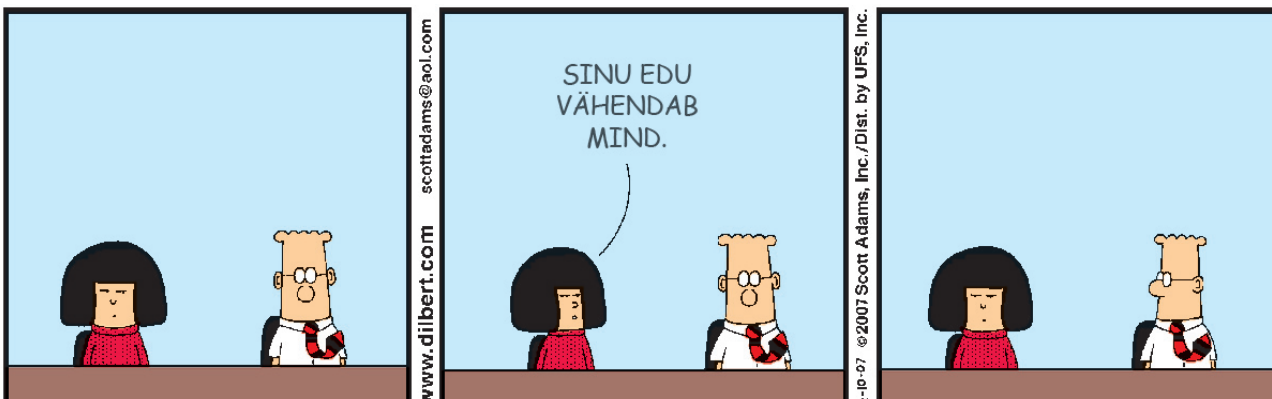
11 078. loosimine, 23. mai k 21:15:

2	9	13	15	16	21	23
27	32	34	38	39	41	42
44	46	53	56	61		

11 079. loosimine, 24. mai k 14:15:

2	4	7	9	10	11	19
23	26	30	33	35	40	43
49	51	54	59	64		

KENO LOTO

Piraaja Klubi
BUD GRACEHagar Hirmus
CHRIS BROWNEGarfield
JIM DAVISViivi ja Wagner
JUBA TUOMOLADilbert
SCOTT ADAMS

Kes peatab heas hoos Kaia Kanepi võidumarsi?

TENNIS

15 mängu järjest võitnud Eesti esireket pääses kindlalt French Openi teise ringi.

Veiko Visnapuu
veiko.visnapuu@epl.ee

Kanepi vajas vaid tundi ja viit minutit, et alistada Pariisis Roland Garros' väljakuil peetava aasta teise suure slämmi turniiri avaringis prantslanna Pauline Parmentier 6:3, 6:1. Ühtlasi sai taas kinnitust, et Kanepi praegune koht maailma edetabelis – 118. – ei vasta tema hetkevõimele – pingerea 95. reketi Parmentier'ga heideldes osutus klassivahe sama ilmsiks nagu paljude teiste vastaste puhul viimase nelja nädala jooksul.

Alates kuu aega tagasi peetud Eesti naiskonna FedCupi matšist Belgiaga, kus Kanepi alistas omaaegse maailma edetabeli juhi Justine Henini, on ta löömata püsinud juba 15 kohtumises. Henini alistamise järel langes kokku kümme vastast kahel ITF-i turniiril Prantsusmaal, nüüd French Openil on Kanepi lisanud muljet avaldavas saldosse koos kvalifikatsiooniturniiriga neli võitu!

Parmentier'ga kohtudes pani Kanepi maksvusele füüsilise võimsuse – servis nii tugevasti, et vastane oli eriti teises setis püsti hädas. Eestlanna esimese servi õnnestumisprotsent oli 63, Prantsusmaa tennisistil 48.

Teise ringi ehk 64 parema sekka jõudmisega on Kanepi Pariisis korjanud vähemalt 155 edetabelipunkti – 60 valiksõela eduka läbimise ja 100 teise ringi pääsemise eest, millest lähevad maha mullu avaringi kaotusega teenitud viis punkti. Pingelist eelarvet on ta juba täitnud 25 000 euro ehk 390 000 krooniga, millest 15 protsenti tulumaksu kasseerib Prantsuse

FOTO: AFP/SCANPIX

Kaia Kanepi on võidusoonel – French Openi avaringis kulus tal vastase alistamiseks tund ja viis minutit.

Arvamus

Toivo Mängel,
tennisehuviline

Õdedel Williamsitel läheb raskeks

Naiste tabel on traditsiooniliselt avatud kõrvõimalikele üllatustele ja uutele tulijatele. Slämmitüduruk Serena Williams tunneb end liivaväljakutel ebamugavalt, kuna tema tugevad servid ja võimas mäng ei pääse sel kattel mõjule. Jooksva tabeli teine Venus Williams peaks oma esimese French Openi tiitli võitmiseks keerulise ülesandena juba kaheksandikfinaalis üle mängima selle hooaja liivaväljakute uue tähe Aravane Rezai. Võrgumänguga silma paistev Samantha Stosur on tabeli ülemises pooles koos Serenaga ja peab 16 hulgas alistama Maria Šarapova. Naiste tabeli alumiselt poolelt võib aga oodata hiinlannade jõudmist veerandfinaali.

ja kuus protsenti Eesti maksuamet. Ent Kanepi edulugu pole kaugeltki lõppenud, kui uskuda viimasel ajal saavutatud enesekindluse püsimisse. Tema vaimu aitab Pariisis värskena hoida abiline ja sparringpartner Silver Karjus.

Kas vastaseks tuli Jankovic?

Et jõuda kolmandasse ringi, tuleb eestlannal alistada serblannast maailma neljanda numbri Jelena Jankovici ja austraallannast edetabeli 94-nda Alicia Moliku vahelise duelli võitja. See kohtumine algas Eesti aja järgi alles eile kell 21.

Eeldatavasti sai Kanepi vasta-

seks Jankovici, kellega ta on senise karjääri jooksul korra kohtunud ja suutnud võita. 2009. aasta veebruaris Dubai turniiri kaheksandikfinaalis saavutatud 6:2, 7:5 võit märgib siiani Kanepi karjääris üht suuremat õnnestumist. Samas tuleb arvestada, et kui toona võitis Kanepi kõva kattega väljakul, siis nüüd mängitakse liival. Kanepi-sugusele servikahurile sobiks Jankoviciga heideldes ka nüüd kõva kate rohkem, sest seal oleks tal pallingu õnnestudes lihtsam punkte teenida kui liival. Liivaväljak muudab mõlema tennisisti mängu ettearvamatumaks. ●

FRENCH OPENI ESIMENE RING

NAISED: Serena Williams (USA) – Stefanie Vögele (Šveits) 7:6, 6:2; Jelena Dementjeva (Venemaa) – Petra Martić (Horvaatia) 6:1, 6:1; Caroline Wozniacki (Taani) – Alla Kudjavytseva (Venemaa) 6:0, 6:3; Ana Ivanovic (Serbia) – Kai-Chen Chang (Taipei); Kaia Kanepi (Eesti) – Pauline Parmentier

(Prantsusmaa) 6:3, 6:1.
MEHED: Roger Federer (Šveits) – Peter Luczak (Austraalia) 6:4, 6:1, 6:2; Novak Djokovic (Serbia) – Jevgeni Korolev (Kasahstan) 6:1, 3:6, 6:1, 6:3; Andy Murray (Suurbritannia) – Richard Gasquet (Prantsusmaa) 4:6, 6:7, 6:4, 6:2, 6:1.

Tšehhi hokimehed jätsid venelased ka MM-i tiitlist ilma

JÄÄHOKI

Venemaa hokikoon-disel lõppevast hooajast küll midagi ilusat meenutada ei ole.

Kristi Vahemaa
kristi.vahemaa@epl.ee

Vähe sellest, et venelased ei pääsenud esimest korda ajaloos olümpiamängudel veerandfinaalist kaugemale, vandusid nad ka Saksamaal peetud MM-i finaalis 1:2 alla tšehhidele.

Kui enamikel meeskondadest olid MM-i ja olümpia koondised väga erinevad, siis idanaabritel uisutas MM-il platsile 13 Vancouveri koondislasi, teiste seas viimas kolmik Jevgeni Malkin, Aleksandr Ovetškin ja Ilja Kovaltšuk.

„Kui vaadata meie koondist ja Venemaa oma, siis paberil ei näinud ma võiduvõimalust,” tõdes maailmameistrite väravavaht Tomaš Vokoun. „Ühes mängus aga võib kõike juhtuda, kui näiteks oleks tulnud pidada seeria nelja võiduni, poleks me võitjatiim,” lisas Vokoun, kes igapäevast leiba teenib Florida Panthersis. Õnnest sãras ka tšehhide superstaar Jaromir Jagr, kes rõõmustas koduliigas mängivate poiste üle. „Meie meeskonnas oli palju neid, kes mängivad Tšehhis ja keda keegi ei tunne – ega ma isegi aimanud, et suudame kuld-

Tomaš Rolinek

medali eest võidelda,” lisas Jagr, kes veel ei tea, kas ja kus ta ise karjääri jätkab.

Kahe viimase aasta maailmameister Venemaa kaotas viimati MM-il 2007. aastal. „Nende väravavaht ja kaitse pidas hästi – mäng oli küll igav, kuid tõi neile edu,” lausus venelaste kapten Kovaltšuk. „Oleme pettunud, tulime siia kuldmedalit võitma,” lisas ta. ●

SÜMBOOLNE KOONDIS

Väravavaht: Dennis Endras (Saksamaa)
Kaitsjad: Christian Ehrhoff (Saksamaa) ja Petteri Nummelin (Soome)
Ründajad: Pavel Datsjuk, Jevgeni Malkin (Venemaa), Magnus Pääjärvi – Svensson (Rootsi)

Lühidalt

Võrkpall Eesti koondis alistas Horvaatia

Eesti koondis lõpetas 2011. aasta EM-i valikturniiri esimese etapi Makedoonias 3:0 võiduga Horvaatia üle. Kahest eelmisest matšist oli Eestil kirjas 0:3 kaotus Saksamaale ja 3:2 võit Montenegro üle. Reedel jätkub edasipääsejate selgitamine Saksamaal. **EPL**

Motokross Tanel Leok Belgias võidukas

Tanel Leok osales Belgias peetud Wuustwezeli rahvusvahelisel motokrossil, esimeses sõidus oli ta teine, teise sõidu aga eestlane võitis. „Kindlasti oli see hea ettevalmistus nädalavahetusel Ameerikas peetavaks MM-i etapiks,” sõnas Leok. **EPL**

Rein Rannapi ja Ott Leplandi kontsert!

Eesti Päevaleht loosib välja 20 kaheinimesepiletit Rein Rannapi ja Ott Leplandi kontserdile, mis toimub 11. juunil kell 19 Jänedas mõisa roosiaias kontserdisarja „Rosaarium” raames.

Kui soovid minna, siis teata oma nimi ja lehetellimuse aadress hiljemalt 27. mail:
• saates e-kirja aadressil loos@epl.ee
• helistades 680 4444 (E-R 8-20, L 8-13)

Loosimistel saavad osaleda vähemalt 6-kuulise tellimusega või otsekorraldusega tellijad.

Hakka tellijaks – helista 680 4444.

Võitjate nimed on 29. mai lehes.

Kuulutused

TOIMETAJA: MAARJA KARU
TEL: 680 4506 FAKS: 680 4501 E-POST: kuulutus@epi.ee
• KUULUTUSTE INTERNETIPORTAAL KUULUTUS.EPL.EE - kõikide kuulutuste sisestamiseks ja tasumiseks!

Kui tüdruk on nii kuum, siis on sul vaid üks võimalus.

LIHSALT LIIGA KUUM

K12

Saal 8
12:15 14:40 17:10 19:30 22:00

RUSSELL CROWE
CATE BLANCHETT

SENITEADMATA LUGU
SUREMATUST LEGENDIST

ROBIN HOOD

MS12

Saal 1
12:30 15:30 18:30 (v.a. N) 21:30

Saal 2
17:30 20:30 (v.a. E)
15:30 (ainult L) 18:30 (v.a. P) 21:30

A Le Coq Sviit

DREAMWORKS

SHREK
NÜÜD JA IGAVESTI
3D

2D

LINNAS ON UUS KUNINGAS
EESTI KEELES!

KINODES 4. JUUNIST KINOS KOSMOS

Saal 10
11:55 14:20 16:40
19:00 (v.a. N) 21:20

JULIANNE MOORE LIAM NEESON AMANDA SEYFRIED

CHLOE

Kui kaugele lähaksid
tõe nime sina?

K12

Saal 3
12:45 14:55 17:15 19:40 22:00

NUKITSAMEES

Helle Karis-Murdmää mängufilm

1981 Tallinnfilm
Digitaalselt taastatud 2010

Saal 4
11:25 13:05 17:20

Coca-Cola PLAZA

www.forumcinemas.ee
wap.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182
FORUM CINEMAS

KUIDAS TALTSUTADA LOHET 3D
PERE Saal 2 (eesti keeles!) 15:00

KUIDAS TALTSUTADA LOHET 3D
PERE Saal 2 (vene keeles!) 12:20

KUIDAS TALTSUTADA LOHET 3D
PERE Saal 7 (eesti keeles!) 12:00

HALB POLITSEINIK 14:45 (v.a. P)
MS12 19:10 (v.a. R-L) 21:45

VIIMANE LAUL Saal 5
11:50 16:50

RAUDMEES 2 Saal 5
MS12 14:10 19:15 21:55

VARUPLAAN Saal 6
MS12 11:40 14:00 16:20 22:10

PÄIKSEST RAMMESTUNUD 2
K12 Saal 6 18:40

TITTAANIDE KOKKUPÕRGE 3D
MS12 Saal 7 18:15 21:00

AVATAR 3D Saal 7
MS12 14:35

ELM STREETI LUUPAINAJA Saal 9
K14 13:35 20:00 22:15

KOSMOSEKOERAD PERE 11:35

BELKA JA STRELKA 15:50 18:00

ARI FOLMANI FILM

VALSS BASHIRIGA

KINO »SÕPRUS«

ALATES 25. MAIST KINOS SÕPRUS!

www.kinosoprus.ee

SOLARIS Estonia pst. 9, Tallinn
www.kino.ee
Tel. 663 1380

ARTIS
KUNST ON KINOS

Helle Karis-Murdmää mängufilm

NUKITSAMEES

13:00 16:30 17:30

1981 Tallinnfilm
Digitaalselt taastatud 2010

STIEG LARSSONI

PURUSTATUD ÕHULOSS

MILLENNIUMI TRILOOGIA KOLMAS OSA

21:30 Viimaseid kordi!

TÕSINE MEES

Lavastajate Joel ja Ethan Coeni uus komöödia

12:45 19:00

15:15 18:00

Rein Marduni uus dokumentaalfilm

ihkeksavägised

Tuule Eestlase koostöö - GET TO KNOW ESTONIAN NATURE

MICHAEL HANEKE FILM

VALGE PAEL

KULDNE PALMIK

Publiku soovil!

RICKY

François Ozoni film

19:15

E-R kuni kl 18:00 pilet 65 krooni, alates kl 18:01 pilet 75 krooni. L-P ja riiklikel pühadel kuni 15:00 pilet 65 krooni, alates 15:01 pilet 75 krooni. Pere- ja lastefilmidele kuni 12.a. k.a. pilet 40 krooni. Tudengitele ja ajateenijatele pilet 65 krooni. Opiilastele ja pensionäridele pilet 50 krooni.

RAHVUSOOPER ESTONIA

RAHVUSOOPER ESTONIA POISTEKOOR
(peadirigent Hirvo Surva)

võtab vastu uusi lauljaid.

Õppekoori oodatakse laulupoisse vanuses 5-8 aastat, kontsertkoori poisse alates 9. eluaastast (sopranid, aldid) ja häälemurde läbinud noormehi (tenorid, bassid).

Ettelaulmine toimub esmaspäeval, 31. mail kell 18 Rahvusooperi majas
(Estonia pst. 4, sissekäik teatri administratsiooni uksest).

Kandideerijail palutakse laulda iseseisvalt üks laul vabal valikul. Lisaks mitmekülgsele tegevusele koorilauljana leiavad poisid rakendust ooperilavastustes.

Täiendav info tel 514 7432, Anne Ojalo

Aive Tammik
õnne sünnipäevaks!

Eesti Päevaleht

EESTI KONSERT

K 26. mai kell 19 Tartu Ülikooli aula
Valge klaver VARDORUMESSEN
(klaver) Chopin

R 28. mai kell 19 Estonia kontserdisaal
EINO TAMBERG 80
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester Rauno Elp (bariton), Indrek Vau (trompet), Toomas Vavilov (klarnet) Dirigent PAUL MÄGI

Nokturn op. 90; 2 osa tsüklist Viis romanssi Sandor Petöfi sõnadele, op. 4 Ülemlaul oratooriumist 3. Amores, op. 65; Trompetikontsert nr. 1, op. 42 Tundeline teekond klametiga lookpillide, vaskpillide ja keelpillide saatel, op. 96 Sümfoonia nr. 4, op. 102 (Sümfoonia epiloogia) Pühendatud ERSO-le ja Arvo Volmerile

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

Info tel Tallinnas 614 7760, Tartus 737 7537, Pärnas 445 5800, Järvhis 33 42 000, www.concert.ee

RAHVUSOOPER ESTONIA

T, 25. mail kell 19.00
KAHE LINNA DUETT
Esinevad
Moskva Helikon-Opera ja
Rahvusooper Estonia solistid,
dirigendid
Konstantin Tšudovski ja
Mihhail Gerts,
õhtujuhid
Dmitri Bertman ja
Neeme Kuningas

Rahvusooper "Estonia" piletikassad avatud
iga päev 11-19, info ja broneering 10-16
tel 683 1260 ja 506 8361;
e-post: eve@opera.ee

"KARIIBI MERE PIRAATIDE" TEGIJATELT

JAKE GYLLENHAAL Disney ja JERRY BRUCKHEIMER FILMS ESTLEIAD: MIKE NEWELL FILM

PÄRSIA PRINTS:
AJALIIV

WALT DISNEY PICTURES AND JERRY BRUCKHEIMER FILMS PRESENT JAKE GYLLENHAAL "PRINCE OF PERSIA: THE SANDS OF TIME" A MIKE NEWELL FILM BEN KINGSLEY GEMMA ARTERTON ALFRED MOLINA HARRY GREGSON-WILLIAMS JERRY PENNY ROSE MICHAEL KAHN A.C.E. MARTIN WALSH A.C.E. MICK AUDSLEY JERRY WOLF KROEBER JOHN SEALE A.C.E. ASC JERRY BRUCKHEIMER CHAD OMAR JOHN AUGUST JORDAN MECHNER PATRICK MCCORMICK ERIC MCLEOD JERRY BRUCKHEIMER JERRY BRUCKHEIMER PRINCE OF PERSIA JORDAN MECHNER JORDAN MECHNER BOAZ YAKIN AND DOUG MIRO & CARLO BERNARD MIKE NEWELL

MS12

KINODES 28. MAIST

ISESEISVA REISIJA ABC

Kuidas planeerida reisi? Kuidas pakkida kotti? Millised jalanõud valida? Mida kaasa võtta?

Ivar Soopan Seljakotiaabits

Hind 144.-

Vajalikud teadmised maailmaavastajale Ivar Soopani „Seljakotiaabitsast“!

Eesti Päevaleht

Müük

• Küttepuid-lepp, kask, kuusk, koos transpordiga. Tel. 672 5338 mob. 525 9433, 504 9838 Pidevalt. Võtikmetsa OÜ

• Tõestatult vastupidavad tooted! Kasutatud büroomööbel ja kodumasinad. Tähetorni 21-i Tallinn. E-R 10-17 www.apunek.ee

Ost

• Ostan erinevaid vanemaid ja uuemaid sõiduautosid ka remonti vajavaid, pakku-da võib kõike. Tel 5629 8239

• UUSI JA VANU RAAMATUID, märke, vanaraha, vanu postkaarte ja fotosid 58036162

Võtan rendile

• Omanikult krt Tln 508 9052

Koolitus

• Soodushinnad Odium Autokoolis! Reg. 648 5481; 648 5826; 501 8860 E-R 12-17.30. www.odium.ee

Pakun/otsin tööd

Rootsi kaubanduskeskuses vajatakse teenindustöötajaid. Info tel 5088180.

Äriteenus

• OÜ WASP Project - valmisfirmad, äri- ja mittetulundusühingute asutamine ja müük/ incorporation and sale of companies. Gsm (+372) 5112 061, tel (+372) 6770 155, fax (+372) 6770 154. www.wasp.ee Skype: waspltd

Ehitus/remont

• www.vannvannis.ee Kindel kvaliteet! Tel. 5031943, 656 0941

• San-tehnik-elektrik, Katusetööd, Plekk, Rullmat, atuulekastid. 58508713

• Korterite, majade, suvilate ehitus-rem. toru, elektri, maalri, katusetööd. 5011413

Teenus

• Ennustusliin 9001727, 17 kr/min

• Ennustamine, unenäod ja hea nõu! Tel 900 5050, 900 2020 14 kr. min

Laen

• Laen kinnisvara tagatisel. AS A&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega!

• Kiirlaen24.ee - laenu tagatisesega ja ilma 800 2424, 730 2155

Teated

• Kadrioru piirkonnas läks kaduma 3-aastane pikkakarvaline Saksa lambakoer. (Kiibitud). Palume teatada vaevata su eest. 553 6559

Avaldame siirast kaastunnet Allan Elerandile

EMA

kaotuse puhul.

Audentese Spordigümnaasium

Avaldame sügavat kaastunnet klassivend Sander-Svenile

ISA

kaotuse puhul.

Klassikaaslased ja klassijuhataja Tallinna Kristiine gümnaasiumis.

Avaldame sügavat kaastunnet Marika Viirikile

EMA

surma puhul.

Töökaaslased Enstost

Teatame kurbusega

OTTO KIISA

(24.4.26-23.5.10)

surmast.

Ärasaatmine 27.mail kl 13 Kaarli kirikust. Lahkunu soovil palume lilleraha annetada kogudusele.

Leinavad omaksed

Meie sügav kaastunne Liilia Kasemetsale ja Peeter Kangrole peredega ema, vanaema ja vanavanaema

VILMA KANGRO

surma puhul.

Perekond Saul

Mälestame Sind kallis
TIIT VELLERIND

(9.5.1963 - 22.5.2010)

Sügav kaastunne Hiljale ja perele.

Tädi, onulapsed ja Ela peredega

TTÜ Toiduainete instituudi pere tunneb siiralt kaasa töökaaslasele Kaie Martverkile ja tema lähedastele armsa ema

VAIKE LAUPÄ

(21.3.1929-23.5.2010)

surma puhul.

Südamlik kaastunne Peedole kallil isa

JOHANNES-RUDOLF FIKSI

surma puhul.

Töökaaslased OÜ Callefiks

Avaldame kaastunnet Aili Bannikovale kallil

ISA

kaotuse puhul.

Baltic Disc AS

Avaldame sügavat kaastunnet Ljudmilla Karpõtsševale

EMA

surma puhul.

Kolleevid Metrosert AS-st

Südamlik kaastunne Mare Reinholdile kallil isa

OTTO KIISA

kaotuse puhul.

Töökaaslased OÜ-st BussiReisid

Südamlik kaastunne Liilia Kasemetsale armsa ema

VILMA KANGRO

kaotuse puhul.

Töökaaslased Pirita Selverist

Mälestame kurbusega kauaaegset Nõmme Haigla ülemõde

EHA TAMME

Kolleevid Mustamäe ja Nõmme Perekaitsekeskusest

Vabariigi Presidendi Kantselei mälestab leinas Eesti Punase Risti teenetemärgi kavaleri

ARNOLD SULA

ja avaldab südamlikku kaastunnet lahkunu omastele.

Teatame kurbusega, et on lahkunud meie kallil abikaasa, isa ja vanaisa

CHARLES-HELMUT REMMELGAS

(27.4.1932 - 21.5.2010)

Ärasaatmine 28. mail kl 14. Metsakalmistu kabelist.

Aia- ja Lillepäevad

Jänedal 28.-30.05.2010

AVAMINE 28.05 kl 12.00 pargis, territoorium lahti alates 10.00

Iluaiaandus ja lillelaad, lillenäitus
Konsultatsioonid oma ala spetsialistidelt
Seminar omavalitsuste haljastusspetsialistidele
Aiatehnika, käsitöö näitusmüük
Puukujude näitusmüük ja töötuba, vigursaaagimine
Kultuuriprogrammid
Välilaval kultuuri nonstop läbi kolme laadapäeva

Simmanid Musta Täku Tallis: reedel "Sinu Naine" laupäeval "Hellad Velled"

24-25. juuli XIX Eesti Talupäevad 18.sept.-10. oktoober Jänedal Sügislaad

Üksikpilet 40.- Pensionäripilane 20.- lapsed kuni 7a tasuta simmanipilet 100.-

Toomas Rein

arhitekt

ALATES 24.04 2010
K-P 11-18 / Ahtri 2 Tallinn
www.arhitektuurimuuseum.ee

EESTI ARHITEKTUURIMUUSEUM

:aed VÄRVIKIREVAD AMPLITAIMED

Arvamus 2

Uudised 4

Majandus 11

Kultuur 12

Töö&koolitlus 13

Sport 16

Eesti Päevaleht
www.epl.ee teisipäev, 25. mai 2010
TOIMETAJA: TANEL MURRE

Urmas Laansoo:
Tänavused uued petuunia
moevärvid on pruunikad:
terrakota, rooste- ja
kukekõmmipruun!

FOTOD: TERJE LEPP

-1- Hübridipetuunia -2- Fuksiaampel -3- Aednemeesia „Angelart Raspberry” -4- Moekas padipõõsas -5- Uudne kukekõmmipruuni õiega petuunia -6- Mitmesordilised petuuniaamplid -7- Lamav käokuld

Urmas Laansoo
Tallinna botaanikaead

Uusi põnevaid huvitava õievärviga sorte on tänavu petuunial, nemeesial jpt. Suvelilledest on amplitaimedena suures soosinus ka valgete, roosade või lilla-de õitega südajas suutera (*Sutera cordata*), hõbedaste lehtedega lamav käokuld ja hõbedast sasipead meenutav padipõõsas (*Leucophyta brownii*).

Amplisse võime sobitada ka öökülmale vastupidavaid rippuva või roomava varrega taimi nagu kollaste lehtedega roomav metsvits „Aurea” või hallikasrohelistel valgeseervalistel lehtedega kassiratas ehk maajalg „Variegata”. Nii roomav metsvits kui ka maajalg on Eesti looduse taimedega karda talvekülma. Edukaks talvitumiseks peaks nad sügisel potist välja võtma või koos poti-ga enne maapinna külmumist mulda istutama.

Amplisse jäetuna ei pruugi isegi muidu põhjamaa talvedele hästi vastu pidavad taimed alati pakaselist talve üle elada, sest muld koos juurtega külmub amplis läbi. Väga populaarsed amplitaimed on rippbegooniad, ripp-pelargoonid, raudürdid, fuksiad jpt. Sel kevadel pakutakse uude amplitaimena vaarik-punaste õitega aednemeesiat (*Nemesia x hybrida*) „Angelart Raspberry”. Rahvapärastelt nimetatakse nemeesiat ka sitsilileks.

Nemeesia perekonda kuulub 60 liiki ja nende kodumaa on peamiselt Lõuna-Aafrikas. Ainuüksi Kapimaal kasvab 27 nemeesiaaliiki! Nemeesiaga samasse mailaselist (*Scrophulariaceae*) sugukonda kuuluvad tuntumatest taimedest veel vägihein, kaksikkannus, sealõuarohi,

lõvilõug, poorleht, pagupõõsas, ööpalsam jt.

Moetaim petuunia on aga kartuli, tomati, tubaka ja teiste maavitsaliste (*Solanaceae*) sugulane. Troopilises Ameerikas kasvab looduslikult 40 petuunialiiki. Kõige rohkem on neid Brasiilias. Tänapäeval tuntakse rohkem kui 200 triibuliste, mitmevärviliste või täidisõitega petuuniasorti. Nad erinevad üksteisest ka taime kasvukuju poolest. Mõned on püstiste, teised rõhtsate, lamavate või rippuvate var-tega.

Moes on pruun

Petuuniaid iseloomustab rikkalik ja kauakestev õitsemine, kuid selleks vajavad nad regulaarset väetamist, sest potimullast saavad toitained palavaga iga päev kastes kiiresti otsa. Mugav on kasutada õitsvatele taimedele või spetsiaalselt ampli- ja rõdukas-titaimedele sobilikke pikaajalise toimega väetisepulki või pika toimega väetisekoonuseid. Neist lahustub kastmise või vihma ajal taimetele vajalik kogus mineraal-soolasid.

Väga tihedasti ärge petuuniaid istutage, sest kui õhk ei pääse tihedas lehestikus liikuma, võivad taime välismust ja ter-vist niiskemate ilmadega rikkuda seenhaigused. Mitmepäevase saju eest on petuuniaampel parem tõsta vihma eest varjule. Troopilise taimena vajab petuunia ka öökülmade eest kaitsmist, kuid päiksepaistelisi ilmu nautib ta nagu meigi.

Tänavused petuunia moe-värvid on pruunikad: terrakota-, rooste- ja kukekõmmipruun. Väiksemate õitega, kuid väga õierikkad ja niiskele ilmale vastupidavamad on petuuniad, mis kuuluvad sordirühmadesse

„Million Bells”, „Multiflora” ja „Milliflora”. Petuuniat võib ka ise seemnest kasvatada, kuid külv tuleks sel juhul tuppa potti teha märtsis-aprillis. Mai lõpus ja juunis võib veel peenrassse või potti külvata mungalille- ehk kressiseemneid.

Lõuna-Aafrikast pärit hõbedaste pehmevarvaliste lehtedega lamavat käokulda (*Helichrysum petiolare*) paljundatakse peamiselt pistikutega. Eestimaa pakaselist talve aafriklane üle ei ela, kuid teda saab valgus ja jahedamas siseruumis ületalve pidada. Käokullal on mitu erinevat mahekollakate, suuremate ja väiksemate hõbedaste lehtedega sorti. Need kõik sobivad kir-kavärviliste amplitaimede kire-vust tasakaalustama.

Pehmet õhulist patja meenu-tav padipõõsas (*Leucophyta brownii*) kasvab suvega noorest kevadisest istikust tublisti suu-remaks. Liiga rammusas mullas või väga varjulises kohas aga ve-nib ta välja ega ole nii ilus ja kompaktna kui päiksepaistelises kohas kasvades. Tedagi paljun-datakse peamiselt pistikutega. Padipõõsa sugulased on hoopis teistsuguse väljanägemisega võilill, aedsalat, sigur, gerbera ja päevalill, mis kõik kuuluvad maailma suurimasse, 23 600-lii-gilisse korvõieliste (*Compositae*) sugukonda.

Padipõõsas on pärit Lõuna-Austraalia liivarannikutelt, luidetelt ja kaljudelt. Austraalias õitseb ta suvel detsembrist veebruarini. Padipõõsal on väikesed kerajad kollakasvalkjad õisikud, kuid meil õitseb ta amplitaimena harva. ●

epl.ee

LISA KEVADESSE VÄRVI!

Muldaväärt pakkumine

OSTA

TASUTA

Kui ostad 25 l koti kanasõnniku ja mereadruga BIOLANI LOODUSVÄETIST, saad **TASUTA** kauba peale 55 l koti väetatud mullasegu BIOLANI AIAMAA MUST MULD.

Pakkumine kehtib kuni 15.06.2010 või kuni kaup jätkub. Kampania toimumist täpsusta konkreetses müügikohas.

www.biolan.com

BIOLAN 35a

raamat+leht
ISSN 1406-0779

leht

